

Aanvraagformulier subsidie gemeente haarlem

Uiterste indieningsdatum: jaarlijks per 1 augustus
T.a.v. Gemeente Haarlem Subsidiebureau, Postbus 511, 2003 PB Haarlem

Gegevens aanvrager:

Naam organisatie en koepelorganisatie: Centrum voor Jeugd en Gezin Kennemerland Datum aanvraag: 27-09-2018

Correspondentieadres : Kleermakerstraat 51A
(bij voorkeur postbus opgeven!)

Postcode en woonplaats: 1991 JL Velserbroek

Telefoonnummer: 088 - 995 95 90 E-mailadres: _____

Hoogte egalisereserve: _____
(indien aanwezig)

Rekening waar de subsidie op gestort wordt: NL02RABO 0300732708

Informatie subsidie

Subsidiejaar: 2019 Aangevraagd subsidiebedrag: € 5.925.737

U dient uw prestatieplan en eigen begroting, balans en financiële jaarstukken mee te sturen. Aanvraagformulieren waarbij de bijlagen ontbreken worden niet in behandeling genomen. Wij verzoeken u als stichting/vereniging bij de eerste aanvraag een exemplaar van de oprichtingsakte en de statuten mee te sturen. De algemene subsidieverordening kunt u vinden op: www.haarlem.nl/subsidies

Verklaring bezoldigingsmaximum conform artikel 5 lid 3 ASV

Hierbij verklaart de aanvrager dat hij gedurende de periode waarop de subsidieaanvraag betrekking heeft, voor wat betreft uit te keren loon en andersoortige beloningen als omschreven in artikel 6 van de Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens, de in dit artikel genoemde inkomensgrens als bezoldigingsmaximum in acht neemt en dat hij geen meldingsplicht heeft omdat het bezoldigingsmaximum genoemd in artikel 3a niet is overschreden. De inkomensgrens is ook van toepassing op eventueel extern ingehuurd interim personeel.

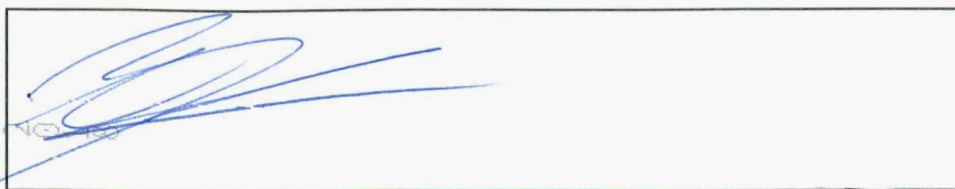
Ondertekening:

Plaats: Velserbroek

Datum: 27-09-2018

Naam voorzitter/secretaris: M.N. Brouwer

Handtekening voorzitter/secretaris:



! U kunt dit formulier opslaan voor uw eigen administratie.
! Voor de aanvraag dient u het uit te printen en te ondertekenen.



Centrum voor Jeugd en Gezin Kennemerland

Prestatieplan

Haarlem en Zandvoort 2019

Margaret Brouwer
directeur CJG Kennemerland

27 september 2018

00H0N10H1E 1-0001

Inhoudsopgave

1. De kern van CJG Kennemerland.....	3
1.1 Visie en missie	3
1.2 Doelgroep, bereik en monitoring	5
2. De verdere transformatie in 2019	8
2.1 Landelijk actieprogramma Zorg voor de jeugd.....	8
2.2 Transformatie in het jeugddomein.....	8
2.3 De bijdrage van het CJG aan de transformatie.....	9
3. Kerntaken CJG	12
3.1 Preventie.....	12
3.2 Informatie en Advies.....	16
3.3 Gezinscoaching	17
3.4 Jongerencoaching	19
3.5 Regie-ondersteuning	20
3.6 Maatwerk en toegang tot specialistische jeugdhulp.....	20
3.7 CJG-praktijkondersteuner huisarts (CJG-POH-jeugd).....	22
4. Organisatieontwikkeling.....	24
4.1 Cliëntervaringen	24
4.2 De jeugdgeneralist –en kenniskringen	24
4.3 Verkenningen in 2019	25
4.4 Tot slot.....	25
5. Financiën	26
Bijlage 1: Wraparound Care.....	28
Bijlage 2 Regieondersteuning door Sociaal Wijkteam en CJG.....	30
Bijlage 3: Afkortingenlijst.....	32

1. De kern van CJG Kennemerland

“Het CJG staat naast het gezin”

In dit prestatieplan voor 2019 bouwen we door op de uitvoeringskracht en de kennis en expertise die het CJG in de afgelopen jaren heeft opgebouwd. De mogelijkheid en het mandaat van het CJG om aan te sluiten bij de ervaringen en wensen van ouders en jongeren, om preventieve activiteiten te ontplooiën en om in samenspraak van cliënt, CJG, zorgaanbieders tot maatwerkhulp te komen is hierin uiterst belangrijk. Niet alleen binnen het domein van de jeugdhulp, maar ook in het brede sociale domein en de samenhang tussen jeugdhulp, WMO en passend onderwijs.

Het CJG zet de beschikbare kennis, expertise en uitvoeringskracht in voor individuele cliënten én ten dienste van het jeugdstelsel als geheel.

Deze spilfunctie van het CJG wordt nogmaals bekrachtigd in het Haarlemse Collegeprogramma 2018-2022 ‘Duurzaam Doen’:

‘De zorgtaken die de gemeente erbij heeft gekregen worden nu een aantal jaren uitgevoerd; we zijn al volop bezig deze taken op nieuwe manieren te organiseren. In deze periode willen we het sociaal wijkteam en de samenwerking met het Centrum voor Jeugd en Gezin verder ontwikkelen.

We werken aan een krachtige doorontwikkeling van de sociaal wijkteams en durven meer taken aan hen over te dragen. We breiden de sociaal wijkteams uit met GGZ-kennis en maken het Centrum voor Jeugd en Gezin tot spil in de zorg voor de jeugd.

We gaan de komende jaren verder met de vernieuwing door te kiezen voor een integrale aanpak en (meer) financiële integratie van de verschillende budgetten. Investeren in werk betekent minder kosten voor de bijstand, investeren in zelfredzaamheid bespaart zorgkosten. Investeren in een eenvoudig stelsel voor jeugdhulp zorgt er voor dat we op tijd de juiste hulp kunnen geven. En investeren in preventie en goede sociale voorzieningen, waar iedereen binnen kan lopen voor ondersteuning en ontmoeting, kan voorkomen dat sommige problemen überhaupt ontstaan.’

In Zandvoort sluiten we aan bij de vier leidende uitgangspunten in het sociaal domein:

- Werken vanuit het perspectief van de wijk;
- Werken vanuit kracht van de wijk;
- Een samenhangende aanpak, zonder schotten of kolommen;
- Een goede samenwerking met alle betrokkenen, met respect voor ieders rol en belang.

De gemeente wil verder transformeren in het sociaal domein onder andere door een sterkere preventieve en signalerende kracht van de basisinfrastructuur, het samenspel van voorzieningen, diensten en netwerken. De raad heeft zich uitgesproken voor een focus op preventie in plaats van curatie. Voor jongeren en gezinnen streeft de gemeente naar het vergroten van het probleemoplossend vermogen, de eigen mogelijkheden en de zelfredzaamheid en participatie van jeugdigen en hun gezinnen met problemen of beperkingen. Zo veel mogelijk Zandvoortse jeugdigen groeien op in een veilig opvoedklimaat.

Wat dit betekent voor de praktijk van 2019 beschrijven we in dit vierde prestatieplan van CJG Haarlem en Zandvoort. In het prestatieplan zelf gaat de aandacht vooral uit naar de wijze waarop we vanuit onze kerntaken de ingezette veranderbeweging in 2019 kracht bij willen zetten.

Daarbij kiezen we – net als in 2018 – voor enkele onderliggende, verbindende en sturende thema’s:

- Preventie als basis – in aansluiting op de sociale basis in de wijk;
- Werken met gedragen plannen: transformerend leren en samenwerken in de gehele keten;
- Kennis ontsluiten en effecten monitoren.

1.1 Visie en missie

CJG Kennemerland is dichtbij en gemakkelijk aanspreekbaar voor alle ouders en jeugdigen in Haarlem, Zandvoort, Velsen, Beverwijk en Heemskerk. We zijn er wanneer zij (eenvoudige, meervoudige of complexe) vragen hebben over ouderschap, opvoeden en opgroeien en zorgen

ervoor dat iedereen die zich tot het CJG wendt passende begeleiding en ondersteuning krijgt, voorzien van de nodige regie-ondersteuning.

Het CJG is nabij

We sluiten aan bij plaatsen waar ouders en jongeren komen. Bijvoorbeeld op school, bij de jeugdgezondheidszorg, de huisarts en het sociaal wijkteam. We zorgen ook voor een goede telefonische en online bereikbaarheid. Zo zijn we zichtbaar en present voor inwoners en voor collega-professionals. We realiseren een praktijk waarin:

"de CJG-medewerker aandachtig contact met de ander maakt en zo leert zien wat er bij die ander op het spel staat. In aansluiting dáárop gaat hij begrijpen wat er in die situatie gedaan kan worden en wie hij daarbij voor de ander kan zijn. Wat gedaan kan worden, wordt ook gedaan." (vrij naar Andries Baart, een theorie van presentie)

Het CJG werkt preventief

Het CJG is een vertrouwde partij voor ouders en jeugdigen en voor beroepskrachten die met hen werken. Zij vinden ons voordat hun vragen en problemen groot geworden zijn. Samen met hen kijken we goed op welke momenten en plaatsen kinderen of ouders een steuntje in de rug kunnen gebruiken. Dat organiseren we dan. Denk bijvoorbeeld aan scheidingssituaties of aan aandacht voor het kind, wanneer een ouder hulp krijgt in de Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ) of verslavingszorg.

Het CJG luistert

Wanneer mensen zich tot het CJG wenden met een vraag helpen we hen altijd op weg. Als het erop lijkt dat de vraag beter elders beantwoord kan worden, kijken we samen met hen waar een antwoord te vinden is. Wanneer ouders geen directe vraag over ouderschap, opgroeien of opvoeden formuleren, gaan we in op de vraag of behoefte die wél op hun lippen ligt. Wanneer beroepskrachten zich met een zorg tot het CJG wenden zoeken we met hen uit hoe de zorgen ondervangen kunnen worden. Zo zoeken we met de vraagsteller waar de ingang tot verandering ligt. Daarbij komen zowel facetten aan bod die het gezin zelf belangrijk vindt (wat wilt u veranderen) als facetten die vanuit de wet, regelgeving of in relatie tot veiligheid op hun pad komen (wat moet u veranderen).

"Motivatie" is geen vaststaand kenmerk van een cliënt, maar een resultaat van interpersoonlijke interactie. Dat wil zeggen dat motivatie om te veranderen wordt beschouwd als iets wat de hulpverlener bij een cliënt uitlokt in plaats van oplegt." (NJi, Bartelink)

Het CJG organiseert hulp mét cliënten en andere jeugdspelers

In dialoog met ouders en jeugdpartners werken we aan een goed werkend en duurzaam stelsel, waarin de beschikbare jeugdhulpmiddelen adequaat ingezet worden. Aanbod van diverse partijen wordt bij elkaar gebracht en in onderlinge samenhang geplaatst met als resultaat een unieke en passende aanpak op maat.

"Wat je voor mij doet, zonder mij, doe je tegen mij." (Ghandi)

Het CJG stimuleert veerkracht, vrijheid, verbinding en vitaliteit

Alles wat we doen draagt bij aan de veerkracht van ouders, kinderen en jongeren, aan verbinding met hun omgeving, mede- opvoeders en vrienden en aan de mogelijkheid hun leven in vrijheid richting te geven en hun identiteit te ontwikkelen.

Deze drie begrippen verwijzen naar 3 universele basisbehoeften: erbij horen, autonomie en competentie (Deci en Ryan). In ons werk hebben we steeds oog voor alle drie, zowel in het werk met cliënten als in de samenwerking met medewerkers en jeugdpartners. Als geheel dragen ze bij aan 'vitaliteit' in leven en werk.

Veerkracht: We spreken de kracht van kinderen en gezinnen aan. We richten ons daarom niet alleen op het terugdringen van risicofactoren in hun opvoeding en omgeving maar maken ruimte voor beschermende factoren en talentontwikkeling. De vaardigheden om op eigen kompas te varen, met stress en tegenslag om te gaan en hulpbronnen te benutten worden ondersteund.

Vrijheid: We bieden onze hulp consequent aan op basis van keuzevrijheid. We helpen ouders en jongeren keuzes te maken en zich daarbij niet – of in mindere mate – te laten sturen door eerdere, vaak negatieve ervaringen. Dat geldt ook in situaties waarin er dingen moeten veranderen.

Verbinding: Ieder kind, ieder mens heeft de behoefte 'erbij te horen'. Daarom zetten we in op de binding van kinderen en gezinnen met hun persoonlijk netwerk en met de pedagogische instituties om hen heen. Op organisatieniveau werken we aan verbinding met andere jeugdspelers. Zo dragen we bij aan integrale hulp en een duurzaam jeugdstelsel.

1.2 Doelgroep, bereik en monitoring

Hoe gaat het met de jeugd in Haarlem en Zandvoort?

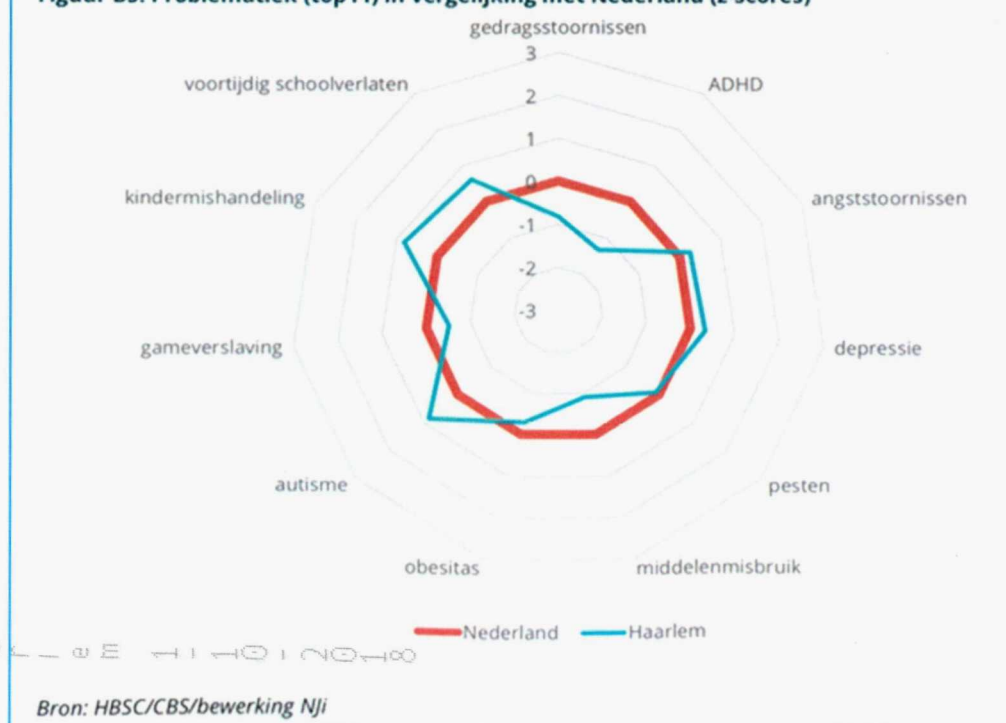
In 2017 deed het NJi voor de gemeenten Haarlem en Zandvoort onderzoek naar 'de staat van de jeugd' in de regio Zuid-Kennemerland. In hun rapportage gingen ze in op veel voorkomende problematiek onder jongeren: een top 11 van probleemgebieden (steeds beschreven in zijn gewone alledaagse variant tot en met ernstiger problematiek):

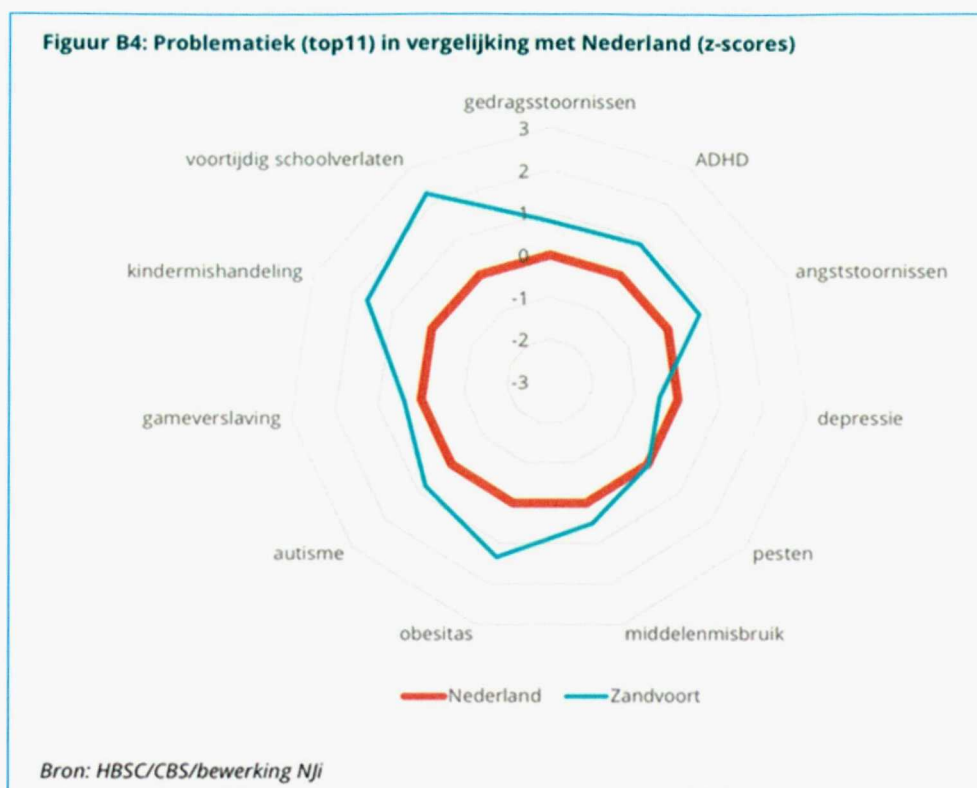
- Van dwars gedrag tot gedragsstoornis
- Van druk gedrag tot ADHD
- Van dip tot depressie
- Van bang tot angststoornis
- Van sociaal onhandig tot autisme
- Van experimenteren met middelen tot middelenmisbruik
- Van gamer tot gameverslaving
- Van ongezonde leefstijl tot te dik
- Van geen zin in school tot voortijdig schoolverlaten
- Van geplaagd tot gepest
- Van pedagogische tik tot kindermishandeling

In de rapportage zetten ze de mate waarin deze problemen in Nederland als geheel voorkomen af tegen de mate waarop zij voor jongeren in onze regio relevant zijn. Een paar opvallende bevindingen zijn:

- Het meest voorkomende probleem in alle gemeenten is angststoornissen. Gedragsstoornissen en middelenmisbruik komen daarna het meeste voor.
- In Zandvoort verwachten de onderzoekers iets meer problemen dan in andere Nederlandse gemeenten.
- Van depressie verwacht het NJi dat deze relatief meer voorkomt in Haarlem.
- Obesitas en ongezonde leefstijl lijken een groter probleem in Zandvoort.

Figuur B5: Problematiek (top11) in vergelijking met Nederland (z-scores)





De gezondheidsatlas van de GGD Kennemerland meldt dat 4% van de ouders van kinderen van 3 jaar in Haarlem vaak behoefte aan ondersteuning bij de opvoeding. Over Zandvoort zijn hierover geen gegevens beschikbaar. Voor ouders met een kind tussen de 4 en de 11 jaar is dat 6% (Haarlem) en 8% (Zandvoort).

Jeugdhulpgebruik in Haarlem en Zandvoort

Jeugdhulpgebruik	Haarlem	Zandvoort	Nederland
Jongeren met jeugdhulp totaal (% van jongeren tot 23)	2015: 6,5% 2016: 7,3% 2017: 6,7%	2015: 5,8% 2016: 7,1% 2017: 6%	2015: 7,8% 2016: 8,5% 2017: 8,9%
Jeugdhulp zonder verblijf (% van jongeren tot 23)	2015: 6,3% 2016: 6,8% 2017: 6,3%	2015: 5,7% 2016: 6,8% 2017: 5,6%	2015: 7,5% 2016: 8,1% 2017: 8,4%
Jeugdhulp met verblijf (% van jongeren tot 23)	2015: 0,7% 2016: 0,9% 2017: 0,7%	2015: 0,6% 2016: 0,6% 2017: 0,7%	2015: 0,9% 2016: 1% 2017: 1,1%
Jeugdbescherming (% van jongeren tot 18)	2015: 0,9% 2016: 0,7% 2017: 0,7%	2015: 0,4% 2016: 0,6% 2017: 0,9%	2015: 0,9% 2016: 0,9% 2017: 0,9%
Jeugdreclassering (% van jongeren tot 23)	2015: 0,2% 2016: 0,2% 2017: 0,2%	2015: 0,3% 2016: 0,4% 2017: 0,3%	2015: 0,2% 2016: 0,2% 2017: 0,2%
Hulp door het CJG (% van jongeren tot 18 jaar) (bron CJG dashboard)	2015: - 2016: 2,7% (900) 2017: 4,4% (1495)	2015: - 2016: 2,5% (74) 2017: 3,3% (97)	Nvt

Bron: CBS benchmark 2017. Deze benchmark geeft inzicht in het gebruik van jeugdzorg door gezinnen en jeugdigen. Hoewel zorgaanbieders verplicht zijn om deze gegevens aan het CBS te leveren is er nog geen 100% aanlevering, Dat betekent dat deze gegevens een onderschatting geven van het werkelijke gebruik.

<https://www.cbs.nl/benchmark-jeugdzorg#haarlem>

<https://www.cbs.nl/benchmark-jeugdzorg#zandvoort>

De onderzoekers van het Nji concludeerden in hun onderzoek van 2017 dat het jeugdhulpgebruik in Haarlem en Zandvoort iets lager ligt dan in Nederland. Het verschil blijft echter steeds binnen de marges van de op grond van sociaal-demografische kenmerken gegeven schattingen. Alleen het aandeel jongeren met een jeugdbeschermingsmaatregel in Zandvoort is significant lager dan de sociaal demografische kenmerken van Zandvoort zouden doen vermoeden.

Doelgroep van het CJG

Het CJG richt zich in beginsel op *alle jeugdigen en opvoeders* in Haarlem en Zandvoort.

- Met een groot deel van hen gaat het goed. Zij voelen zich voldoende geholpen door de beschikbare basisvoorzieningen en maken weinig gebruik van extra ondersteuning en hulp. Mochten zij op enig moment toch vragen hebben, dan is het CJG beschikbaar *voor informatie en advies*. Daarbij maken we gebruik van de mogelijkheden van de *basisinfrastructuur* en van het *preventieve groepsaanbod voor ouders en jeugdigen*.
- Ouders en jeugdigen met behoefte aan gerichte ondersteuning bieden we informatie, advies, *gezinsondersteuning en toeleiding naar passende hulp*. Soms is de hulp tijdelijk nodig, maar soms ervaart men gedurende langere tijd of zelfs structureel problemen bij het opvoeden en opvoeden. De geboden ondersteuning sluit hier op aan.
- Voor gezinnen met meerdere ernstige en complexe problemen borgen we dat *regie-ondersteuning* voorhanden is. We maken veiligheid, verwaarlozing en mishandeling bespreekbaar en handelen daar zo nodig naar. Passende (specialistische) hulp wordt erbij gehaald.
- Jongeren zijn vanaf hun 18^e verjaardag in formele zin volwassen en de Jeugdwet beperkt zich ook tot de groep tot 18 jaar. Op het terrein van volwassenwording, scholing, strafrecht en reclassering en (geestelijke) gezondheid is continuering van aandacht en ondersteuning voor bepaalde groepen echter cruciaal. Het CJG biedt deze groep 18 - 23 jarigen ondersteuning in de vorm van *jongerencoaching*. Dat doen we in nauwe samenwerking met de sociale wijkteams en met goede afspraken met zorgaanbieders over continuïteit van hulp en ondersteuning na het 18e jaar via een Toekomstplan.
- *CJG-POH*: veel opvoed- en opgroevragen worden gesteld in de huisartsenpraktijken. Daarmee heeft de huisarts een belangrijke rol in de verwijzing naar gespecialiseerde jeugdhulp. Het CJG is aanwezig in de meeste huisartspraktijken om dichtbij het gezin de vragen te beantwoorden

Ook als jeugdigen en opvoeders geen vraag stellen maar er wel zorgen of signalen zijn, zoekt het CJG naar mogelijkheden om het gesprek aan te gaan of anderen erbij te betrekken.

Monitoring: ontwikkeling van prestatie indicatoren

Een prestatie indicator is een 'meetlat' om de prestaties van organisaties in beeld te brengen. Het is een belangrijk aspect van praktijkmonitoring. De meetlat wordt gebruikt om de vraag te kunnen beantwoorden of de missie die men wil volbrengen ook daadwerkelijk wordt gerealiseerd en of verbetering in de prestaties wenselijk is (Ton van Yperen, 55 vragen over effectiviteit, 2010).

Het CJG rapporteert over haar werkzaamheden en resultaten:

- In een halfjaar- en een jaarrapportage: dit is geschreven tekst over werkzaamheden, ontwikkelingsproces en de voortgang van projecten;
- In een dashboard met cijfers: in het dashboard is 'real time' informatie te vinden over aantallen cliënten, in/uitstroom en dergelijke. Per kwartaal wordt een stand van zaken opgemaakt van cijfers, met een korte toelichting.

Met de gemeenten is afstemming geweest over een eerste set prestatie indicatoren. Deze zullen we in 2019 door ontwikkelen tot een goed passende en beperkte set. In de beperking toont zich uiteindelijk de meester: we blijven dicht bij de doelen en taken die voor het CJG benoemd zijn. De indicatoren zullen ook in toenemende mate SMART geformuleerd kunnen worden. We waken er voor dat de administratieve belasting niet toeneemt en dat de gegevens volledig en betrouwbaar zijn. Waar van toepassing zijn de prestatie indicatoren benoemd bij de kerntaken.

2. De verdere transformatie in 2019

2.1. Landelijk actieprogramma Zorg voor de jeugd

In april 2018 verscheen het landelijk actieprogramma 'Zorg voor de jeugd'. Daarin is een evaluatie opgenomen over de eerste jaren van de decentralisatie van de jeugdhulp, die scherp weergeeft voor welke transformatieopgaven we staan.

[Citaat]

'De Jeugdwet is drie jaar na invoering geëvalueerd. De evaluatie laat zien dat met de decentralisatie van de jeugdzorg naar gemeenten per 1 januari 2015 een goede beweging in gang is gezet. Het oude stelsel was nodeloos versnipperd en moest daarom op de schop. De evaluatie laat ook zien dat de doelen van Jeugdwet nog niet zijn gerealiseerd (tijdig passende hulp, meer in samenhang). Ook de Transitie Autoriteit Jeugd (TAJ) geeft in haar recente rapportage aan dat de overgang naar betere en veilige zorg voor kwetsbare jongeren in een zo vroeg mogelijk stadium nog in de kinderschoenen staat. Het inhoudelijke veranderproces dat met de Jeugdwet meekwam – de transformatie – kost tijd en vernieuwing is een continue ontwikkeling.

Met de Jeugdwet hebben we een nieuwe en betere wet. De evaluatie laat zien dat ouders en medewerkers in de praktijk nog onvoldoende verbeteringen zien:

- *Gezinnen* die de hulp het hardste nodig hebben – bijvoorbeeld eenoudergezinnen en gezinnen met een laag inkomen – hebben grote moeite hun weg te vinden in de jeugdhulp. Er is nog geen sprake van een verminderd beroep op gespecialiseerde jeugdhulp, ook is nog niet zichtbaar dat op grote schaal wordt ingezet op preventie.
 - *Het belang van het kind* – doen wat nodig is voor een ononderbroken ontwikkeling van het kind – staat nog te vaak niet voorop. Meer gezinsgerichte opvang komt nog onvoldoende van de grond. Teveel kinderen zitten thuis zonder een passend aanbod vanuit het onderwijs of de zorg. Kwetsbare jongeren die 18 worden, hebben nog steeds veel problemen bij het regelen van wonen, school, werk en zorg.
 - *Jeugdprofessionals* hebben nog onvoldoende de ruimte om hun werk goed te doen.
 - *Gemeenten* zijn op de goede weg met de transformatie van de jeugdhulp. Op veel plaatsen in het land zijn gemeenten samen met aanbieders vernieuwende initiatieven gestart. Een goede verbinding met andere domeinen, zoals het onderwijs, schuldhulpverlening of de Wmo en bij de overgang naar volwassenheid (18-/18+) komt nog onvoldoende van de grond.
 - *Jeugdhulpaanbieders* hebben zorgen over de kwaliteit van lokale teams, de regels rond aanbesteden en administratieve lasten. Wachttijden en wachtlijsten bij specialistische aanbieders worden als belangrijk knelpunt genoemd door de ondervraagden. Het lukt lokale teams in de praktijk minder goed om op tijd kinderen, jongeren of gezinnen met complexe problemen en met een verhoogd risico op onveiligheid te signaleren en op te pakken.
- Er ligt een grote gezamenlijke uitdaging voor het rijk, gemeenten en aanbieders om de jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering verder te verbeteren.'

Doel:

We willen concreet, (zichtbaar en meetbaar):

1. *betere toegang tot jeugdhulp voor kinderen en gezinnen;*
2. *meer kinderen zo thuis mogelijk laten opgroeien;*
3. *alle kinderen de kans bieden zich optimaal te ontwikkelen;*
4. *kwetsbare jongeren beter op weg helpen zelfstandig te worden;*
5. *jeugdigen beter beschermen als hun ontwikkeling gevaar loopt;*
6. *investeren in vakmanschap van jeugdprofessionals.*

2.2 Transformatie in het jeugddomein

De komende periode is cruciaal om de gewenste omslag daadwerkelijk te realiseren. Dat vereist aan andere manier van sturing en samenwerken. Als onderdeel van het landelijke actieprogramma 'zorg voor de jeugd' biedt een landelijk transformatiefonds regio's de mogelijkheid om een meerjarig, samenhangend plan in te dienen. De gemeenten Haarlem en Zandvoort stellen samen met de andere gemeenten van Zuid-Kennemerland daarom een transformatieplan op. Dit plan schetst de belangrijkste ambities van de regio-gemeenten in de transformatie op de onderwerpen:

- Samen tijdig bepalen en inzetten wat nodig is
- Aansluiting jeugdhulp en onderwijs
- Meer kinderen 'zo thuis mogelijk' laten opgroeien
- Crisissituaties: jeugdigen beter beschermen
- Samen blijven leren

De activiteiten in 2019 van het CJG dragen bij aan de realisatie van dit plan.

2.3 De bijdrage van het CJG aan de transformatie

Gelukkig sluiten de analyse en de landelijk gestelde verbeterdoelen voorgestelde goed aan bij de Haarlemse en Zandvoortse visie en aanpak. Er gebeurt dan ook al het nodige om deze doelen in Haarlem en Zandvoort te realiseren.

Door het CJG zijn in samenwerking met de jeugdpartners onder andere de volgende initiatieven ontplooid:

- De app Hulp in Beeld met de functie Plekvrij biedt verwijzers een beter en up to date inzicht in de beschikbare ondersteuning zodat er een betere toegang is tot passende jeugdhulp voor kinderen en gezinnen (zie ook paragraaf 3.6) .
- Met hetzelfde doel zijn CJG-coaches zichtbaar aanwezig in de wijken, in de Integrale Kindcentra, op de scholen en werken we nauw samen met Sociale Wijkteams (zie ook paragraaf 3.3) .
- We werken samen met de gecertificeerde instellingen en Veilig Thuis om binnen het vrijwillig kader de veiligheid van kinderen in een gezin te borgen zodat kinderen thuis kunnen opgroeien. (zie ook paragraaf 3.3)
- We participeren in 'De Gentiaan', deze voorziening biedt maatwerk van onderwijs – en jeugdhulp voor kinderen die intensieve ondersteuning nodig hebben en voorheen thuis zaten (zie ook paragraaf 3.6) .
- Jouw Ingebrachte Mentor (JIM): met behulp van JIM worden kinderen en jongeren met problemen ondersteund door een mentor uit het eigen netwerk. Het werken met JIM wordt in het CJG en bij andere jeugdhulpinstellingen nu en in de komende jaren verder ontwikkeld. (zie ook paragraaf 3.4)
- We bieden jongerencoaching tot en met 23 jaar en zijn betrokken bij kleinschalige ambulant begeleide huisvestingsmogelijkheden voor jongeren. Met het Toekomstplan begeleiden we kwetsbare jongeren naar een zoveel mogelijk zelfstandig bestaan. (zie ook paragraaf 3.4) .

Enkele andere op de transformatie gerichte initiatieven lichten we hieronder wat uitgebreider toe.

Ontwikkeling van regie en eigenaarschap

Centraal in de transformatie staat een verschuiving van *regie en eigenaarschap* (over veranderingen in een gezin) van de hulpverlening en de 'instituten' naar alle betrokkenen samen. We duiden dit aan met het woord 'samensturing'. Het blijkt belangrijk om dit consequent als uitgangspunt te nemen en op meerdere niveaus toe te passen:

- Op het niveau van ons werk in en met gezinnen;
- Op het niveau van onze eigen organisatie en de manier waarop we daarbinnen met elkaar samenwerken en vorm geven aan verandering en leren;
- Op het niveau van het stelsel en de samenwerking met andere jeugdpartners en de gemeente.

We werken inmiddels in meerdere contexten samen met partners aan gedragen plannen.

- In 2018 hebben de Sociaal Wijkteams van Haarlem en Zandvoort en het CJG samen hun kijk op en invulling van hun regieondersteunende functie aangescherpt. Die visie is in 10 'gouden regels voor regieondersteuning' beschreven (zie bijlage 2) en deze wordt in 2019 'werkend en lerend' in de praktijk gebracht en verder ontwikkeld. Binnen de gemeente krijgt de verspreiding van de visie de nodige aandacht, zodat gaandeweg steeds meer diensten en (jeugd)partners elkaar gaan 'verstaan' in hun opvattingen over regie. Medewerkers van CJG en SWT zijn en worden getraind in het werken met gedragen plannen en het organiseren van daarbij behorende planbijeenkomsten. Kort gezegd houdt dit in dat iedereen die van een kwestie wakker ligt betrokken wordt en er een plan gemaakt wordt waar iedereen achter staat. Deze visie is een verdere aanscherping van de principes waar het CJG en samenwerkingspartners vanaf de start al mee werken: altijd samen met het gezin, wrap around care, het netwerk betrekken, maatwerk.
- In aansluiting op deze ontwikkeling zijn ook partijen die met multiprobleemgezinnen werken getraind evenals een eerste groep jeugdhulpverleners. In 2019 gaan we ervaring opdoen met de samenwerking als (jeugd/sociaal domein)partner in het maken van gedragen plannen, samen met

alle betrokkenen en ontdekken we hoe dit bijdraagt aan passende en effectieve inzet van (jeugd)hulp. Deze samenwerking organiseren en volgen we niet alleen op uitvoerend maar ook op organisatieniveau, samen met de betrokken managers en bestuurders.

In 2018 is zo een groeiend draagvlak voor het werken op basis van gedragen plannen ontstaan. De stap om medewerkers uit diverse organisaties in gemengde groepen te gaan trainen droeg daar aan bij en bleek een voorwaarde om in casuïstiek tot een echt duurzaam resultaat te komen. Die aanpak wordt in 2019 voortgezet en waar nodig aangepast aan de actualiteit. Werken met gedragen plannen vraagt tijd, het is echt een andere werkwijze. Dat betekent dat dit om een meerjarenperspectief vraagt.

Thuis (nabij) opgroeien

Een belangrijk element in de transformatie is de wens dat kinderen thuis of 'thuisnabij' op kunnen groeien. Een uithuisplaatsing heeft grote impact en is nooit eerste keus. Bijna altijd is het ook een symptoom van eerder ervaren onmacht om passende hulp te realiseren en het resultaat van een traject met veel schakels. Kinderen zelf geven bijna onveranderlijk aan dat ze het liefst 'zo normaal mogelijk' willen opgroeien, met een vaste opvoeder die om hem geeft.

De cijfers over het gebruik van jeugdhulp (met verblijf) laten echter een andere realiteit zien:

- Er is nog geen afname van het aantal uithuisplaatsingen: er is zelfs sprake van een stijging.
- Kinderen blijken vaak meerdere keren opgenomen te worden in een jeugdzorgplus voorziening.
- Er worden nog niet méér kinderen in een passend pleeggezin geplaatst, zoals de bedoeling was.

De gemeenten willen dan ook toewerken naar een gezamenlijk gestelde 'norm' waarin een uithuisplaatsing alleen geoorloofd is als deze in het belang van het kind is. Zo'n gezamenlijk streefbeeld zal doorwerken in de wijze waarop (specialistische) hulp wordt georganiseerd en zal ruimte kunnen gaan maken voor 'out of the box' maatwerkoplossingen. IJkpunt is dan niet meer de op dat moment voorhanden hulp, maar de gezamenlijke opgave om de hulp 'thuisnabij' te organiseren. Dit streven nemen de gemeenten op in het transformatieplan. Het wordt in 2019 uitgewerkt in concrete acties.

Wanneer een uithuisplaatsing toch nodig blijkt is het vervolgens van belang om de kans op succesvolle terugkeer in de thuissituatie te vergroten. Daarvoor is het essentieel dat er tijdens en na afloop van de plaatsing contact blijft bestaan met 'thuis' en dat er al vroeg een plan wordt gemaakt voor de begeleiding in de periode ná de plaatsing en dat in dat kader ook al echt wordt kennisgemaakt met de personen die een rol spelen in dat plan.

In de samenwerking met Transferium werken we hier aan: aan het begin van de plaatsing legt het CJG via skype contact met de jongere en de begeleider(s) van Transferium om een bijdrage te leveren aan het plan richting terugkeer. Deze werkwijze vraagt echter bredere navolging en ook uitwerking. Soms zal bijvoorbeeld ook 'live' contact nodig zijn om de brug tussen 'daar' en 'hier' daadwerkelijk te slaan. In dit prestatieplan hebben we extra middelen begroot om hier werk van te kunnen gaan maken. Daarvoor zal in de laatste maanden van 2018 en de eerste van 2019 een plan gemaakt worden in samenwerking met de gemeenten en enkele residentiele voorzieningen.

Regionaal doorbraakberaad (Regionale experttafel)

Om verantwoordelijkheid en regie in complexe casussen waarin jongeren en ouders tussen wal en schip dreigen te vallen, goed en decentraal te beleggen, is door voormalig Staatssecretaris Van Rijn aan de jeugdzorgregio's gevraagd om (boven)regionale experttafels te organiseren. Daarbij kan zoveel als mogelijk worden aangesloten op bestaande structuren. Met deze experttafels moet worden gegarandeerd dat voor elk kind, ongeacht de complexiteit van de zorgvraag en wachtlijsten bij aanbieders, op korte termijn passende hulp wordt georganiseerd.

In 2018 hebben de gemeenten met het CJG overleg gevoerd over de inrichting van deze 'experttafels'. Het resultaat daarvan is de start met het – wat we genoemd hebben – 'doorbraakberaad'. De inrichting en vorm van het doorbraakberaad maakt maatwerk per casus mogelijk. Zaken worden zo dicht mogelijk bij de bron opgelost en geregeld, in aansluiting op en ter versterking van de visie op regie en eigenaarschap en het werk met gedragen plannen, zoals in de vorige paragraaf beschreven is.

De gemeenten hebben aan het CJG gevraagd om een centrale rol te spelen in de organisatie van deze doorbraakberaden. Bij ingewikkelde casuïstiek waarbij een gedragen plan moeilijk tot stand komt, toch dreigt vast te lopen op inhoud of uitvoering of op (niet) beschikbare hulp, kunnen in 2019 alle betrokkenen de situatie voorleggen aan het CJG (doorbraakberaad@cjkennemerland.nl). Het CJG zal dan, indien nodig, een Doorbraakberaad organiseren. Wij maken daarvoor gebruik van getrainde procesbegeleiders.

De werkwijze van het Doorbraakberaad is in 2018 voorbereid. Einde 2018 zal er besluitvorming over plaatsvinden en zullen de gemeenten de verwachtingen aan (jeugd)partners over hun bijdrage aan de uitvoering van doorbraakberaden met hen bespreken. Op basis daarvan wordt de uitvoering in 2019 ter hand genomen. Met dit Doorbraakberaad wordt het verzoek tot organiseren van een (boven)regionale 'experttafel' ingevuld.

Gezamenlijk leren

De *ervaringen* met 'gedragen plannen' en de doorbraakberaden worden steeds met alle betrokkenen (met inbreng van cliënten en professionals) besproken. Daardoor krijgen we zicht op de belemmeringen in de (organisatie van de) hulp en in, bijvoorbeeld, de wijze van communiceren. Om de ervaringen bij elkaar te brengen organiseren we minimaal een keer per jaar een bijeenkomst met de gemeenten, CJG en aanbieders en een cliëntvertegenwoordiging. Daarin evalueren we de voor een doorbraak aangemelde casuïstiek aan de hand van de vragen: wat werkte wel/niet, wat heeft de aanpak opgeleverd en wat betekent dit voor vergelijkbare situaties? Ook de vraag of de organisatie van een doorbraakberaad in deze situaties geëigend was komt aan de orde.

Meer dan voorheen organiseren we *deskundigheidsbevordering* op een organisatie-doorbrekende manier. Voorbeelden zijn de training in de JIM aanpak (in een gezamenlijke groep Kenter en CJG) in het werken met gedragen plannen (meerdere organisaties in één groep), en de training van Aandachtsfunctionarissen Kindermishandeling en Huiselijk Geweld van de JGZ, het Sociaal Wijkteam en het CJG. Op deze manier zorgen we er als jeugd- en sociaal domeinpartners in toenemende mate voor dat we met elkaar de nodige deskundigheid voor jeugd aan gezinnen en jongeren ter beschikking kunnen stellen. Het CJG is een actieve partner in deze ontwikkeling.

3. Kerntaken CJG

Het CJG is vroeg betrokken bij vragen over opvoeden en opgroeien door goed zichtbaar en makkelijk aanspreekbaar te zijn voor ouders en jeugdigen – juist op de plaatsen waar zij toch al komen: op school, bij de Jeugdgezondheidszorg (JGZ), in de wijk, bij de huisarts. Wanneer blijkt dat er ondersteuning en/of hulp nodig is biedt het CJG vanuit de gebiedsteams jeugd- en gezinscoaching aan. Hiermee leveren we een bijdrage aan preventie van problemen, het omgaan met complexere problemen en aan het voorkomen en stoppen van kindermishandeling en huiselijk geweld. De kerntaken van het CJG en de ontwikkelingen daarin worden in dit hoofdstuk verder toegelicht.

3.1 Preventie

Het CJG werkt preventief - over de gehele linie. Het organiseren van preventieve (groeps-)activiteiten is een kerntaak en we organiseren de gezins- en jongerencoaching zó dat CJG-medewerkers zichtbaar en aanspreekbaar zijn en tijdig betrokken kunnen worden. De bedoeling is dat kinderen, jongeren en ouders ons vinden vóór dat hun problemen groot geworden zijn. Tegelijkertijd bieden we ondersteuning aan gezinnen met stevige problemen, waar veranderingen in de opgroei- en opvoedsituatie van kinderen noodzakelijk zijn.

Soms lijken die twee invalshoeken op gespannen voet met elkaar te staan en roept dit vragen op over de identiteit van het CJG: bij ouders, bij medewerkers of bij partnerinstellingen. Daarom hebben we vorig jaar onze kijk op preventie uitgewerkt en de bijdrage van het CJG aan een preventief werkend jeugdstelsel geconcretiseerd. Klaar is dit niet. Samen met de gemeenten en een keur aan partners krijgt het proces in 2019 een vervolg. Dat valt mooi samen met de nieuwe uitwerking die de gemeente in 2019 aan haar preventiebeleid geeft.

De kernopdracht van het CJG is een preventieve opdracht

Het CJG is er voor alle ouders en jeugdigen in Haarlem en Zandvoort. Met een groot deel van hen gaat het goed. Zij voelen zich voldoende geholpen door de beschikbare basisvoorzieningen en maken weinig gebruik van extra ondersteuning en hulp. Zo'n 15% van de ouders en jeugdigen heeft op zeker moment behoefte aan gerichte ondersteuning om problemen op te lossen of te (leren) hanteren. En naar schatting zo'n 5% ervaart gedurende langere tijd of structureel soms ook ernstige en complexe problemen bij het opgroeien en opvoeden.

De preventieve opdracht van het CJG is om een bijdrage te leveren aan een verschuiving in deze verhouding van 80/15/5% richting een verhoging van de 80% en een vermindering van de 5%. De bedoeling is dat ouders en jeugdigen in de 5% groep zich eerder goed gezien en passend ondersteund weten. Datzelfde geldt voor ouders en jeugdigen uit de 15% groep. Dit is een lange termijn ambitie, die alleen te realiseren is in samenwerking met alle betrokken partners en met behulp van goede monitoring.

Visie en benadering

Het is de missie van het CJG om bij te dragen aan *veerkracht* van ouders, kinderen en jongeren, aan *verbinding* met hun omgeving, mede- opvoeders en vrienden en aan hun mogelijkheid het leven in *vrijheid* richting te geven en hun identiteit te ontwikkelen. Dat komt in de invulling van de preventieve opdracht sterk naar voren.

➤ **Versterking van het gewone leven**

Preventie hoort dichtbij en rondom het gezin thuis. In het gewone leven doen zich de eerste en de beste kansen voor op versterking van de opvoeding en ondersteuning van de ontwikkeling. Het maakt daarvoor niet uit of kinderen of gezinnen nauwelijks, lichte of grote problemen ondervinden bij het opgroeien, in hun ouderschap en hun opvoedersrol. Behoud of herstel van het gewone leven (in het gezin, op school, in vrije tijd) is altijd belangrijk, ook als je met stevige problemen te maken hebt. Dat begint in de geboortezorg en op het consultatiebureau, waar vrijwel alle ouders met jonge kinderen komen. Het zet zich door in de contacten bij ouders thuis, met peuterspeelzalen en kinderdagverblijven, welzijnsorganisaties en op scholen.

De gerichtheid op het gewone leven blijkt ook uit de keuze voor interventies bij problemen. Vaak komt het er dan op aan *te leren omgaan* met die problemen en ze een plaats te geven in het dagelijks leven. In de woorden van Jo Hermans: 'het gaat niet om het 'exporteren' van problemen maar om het 'importeren' van oplossingen'.

Voorbeeld: Kinderen van ouders met psychische problematiek (Kindcheck)

Kinderen met ouders met psychiatrische en/of verslavingsproblemen lopen een hoog risico om op latere leeftijd ook zelf dergelijke problemen te ontwikkelen. Diverse studies noemen zelfs percentages van 40 tot 70%. Onderzoek wijst echter ook uit dat het kinderen enorm helpt wanneer zij goed geïnformeerd zijn over de aard van de beperking van hun ouders en de impact daarvan op hun leven, gedrag en opvoeding. Op grond van deze wetenschap is de zogenaamde 'kindcheck' sinds 2013 onderdeel van de meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld. GGZ instellingen moeten zich ervan vergewissen of een cliënt die zij behandeling bieden kinderen heeft en of dit kind veilig bij hen op kan groeien. In Haarlem is vervolgens een project gestart waarbij kinderen kunnen worden aangemeld voor een kindcheck gesprek. Halverwege 2017 is de samenwerking met de polikliniek van InGeest uitgebreid met de kliniek. Ook langs die route kunnen kinderen aangemeld worden.

Helaas is dit een zich slechts zeer langzaam ontwikkelende praktijk. Ondanks de gerichte projectinspanningen komt de instroom niet op gang. De afstand tussen woord en daad blijkt erg groot te zijn. Vanwege het aantoonbare belang van deze preventieve aanpak houden we vol, maar over de effecten van de gesprekken is vanwege de beperkte instroom dus nog weinig te melden.

Voorbeeld: informatie aan ouders en professionals over autisme

Een CJG coach is voor 8 uur per week aan het Regionaal Autisme Centrum (RAC) verbonden om vragen van ouders en professionals te beantwoorden. Op deze wijze wordt de kennis over dit specifieke specialisme beter gedeeld en verbonden aan de basisinfrastructuur. Vanuit het RAC biedt het CJG groepsvoorlichting aan ouders met kinderen met autisme, gericht op de hantering ervan in het dagelijks leven en op school.

➤ **Op maat en vanuit behoeften**

We vertrekken vanuit de behoeften van ouders en kinderen en de dromen en wensen die ouders voor hun kinderen koesteren. Dat is echt anders dan een vertrek vanuit de risico's en kwetsbaarheden die door onze professionals worden gesignaleerd. Het vraagt leren en veranderen van professionals. Het leidt ertoe dat meer dan voorheen doelen in 'positieve' termen worden gesteld (bijvoorbeeld gebaseerd op kennis over beschermende factoren en het aanleren van levensvaardigheden en coping strategieën) en minder in termen van te voorkomen specifieke risico's met elk een eigen preventietraject. Dit is een ontwikkelpunt in het te vernieuwen preventiebeleid waarin we samen met Jeugdgezondheidszorg Kennemerland op zullen trekken.

Positieve en beschermende factoren zijn bijvoorbeeld: sociale binding, het kind ervaart dat het 'een bijdrage levert', dat positief gedrag gewaardeerd wordt en het heeft steun van een belangrijke volwassene.

Voorbeeld: het gesprek over veiligheid 'normaliseren'

Vanaf het moment dat een kind geboren wordt voelen ouders de behoefte om hun kind te beschermen en veiligheid te bieden. Zij worden hierin ook gesteund en gestuurd door een voortdurend gesprek over een veilige leefomgeving en veilige producten. Stopcontacten worden beschermd en traphekjes geplaatst. Wat in dit gesprek vaak ontbreekt is de vraag hoe je als ouder je kind veiligheid biedt - met als gevolg dat 'veiligheid' pas weer een bespreekpunt wordt wanneer professionals zich zorgen maken. Tegen die tijd is het woord 'veiligheid' negatief geladen en voelen veel professionals en andere betrokkenen zich bezwaard en onmachtig om zorgen te bespreken. Ouders voelen zich aangevallen en bedreigd wanneer dit toch gebeurt. Het is belangrijk om de lijn van gesprek 'vanaf de traphekjes' consequent door te trekken. We zullen dit in 2019 in onze samenwerkingsrelaties met partners in de wijk en in het onderwijs agenderen. We hopen dat het ook een concrete uitwerking kan krijgen in het gemeentelijk preventiebeleid.

➤ **Ouders en jeugdigen aan het roer**

Alle activiteiten zijn gericht op versterking van de ervaring van 'eigenaarschap' bij ouders en jeugdigen. De ervaring is dat dit sterk bijdraagt aan het effect van ondersteuning en ingezette interventies. Dat speelt niet in de laatste plaats voor gezinnen die langdurig te maken hebben met meerdere, vaak complexe problemen.

Voorbeeld: werken met beeld

In de gezinscoaching maken we regelmatig gebruik van het middel video. Door het werken met beeld wordt heel concreet zichtbaar hoe de interacties in het gezin verlopen. Doordat ouders ook zélf de camera hanteren en naar aanleiding van de beelden hun eigen verhaal maken, krijgen zij letterlijk 'regie' in handen. Deze werkwijze breiden we in 2019 uit.

➤ **De eerste 1001 kritieke dagen**

Preventie start al bij het ongebooren kind. Het manifest 1001 kritieke dagen, onder andere ondertekend door CJG Kennemerland, heeft als visie dat ieder kind een kans verdient op een gezond en gelukkig leven. De eerste 1001 dagen zijn hierbij de meest kritieke én kansrijke. Door veilige en sensitieve relaties te ervaren als baby, wordt een sterke sociale en emotionele fundering gelegd voor de toekomst en iedere andere levensfase. Het CJG past, in nauwe samenwerking met de JGZ, de kennis en uitgangspunten van 1001 kritieke dagen in de praktijk toe. In de gezinscoaching bevorderen we de omstandigheden die voor baby en ouder belangrijk zijn. Specifieke groepen krijgen specifieke aandacht, bijvoorbeeld ouders met veel stress of met psychische of psychiatrische problematiek.

Voorbeeld: Kwetsbare zwangeren

Wanneer er zorgen zijn rondom een zwangere werken het CJG en de JGZ in Haarlem-Oost en Schalkwijk nauw samen met de verloskundigenpraktijken. De verloskundige kan (anoniem) een advies over de zwangere inwinnen; of iemand van de JGZ (de Stevig Ouderschap verpleegkundige) of de CJG-coach aan laten schuiven voor een gesprek als de vraag of behoefte van de zwangere daar aanleiding toe geeft. Het CJG en de JGZ brengen hun expertise bij elkaar, zodat de verloskundigen zich goed ondersteund voelen in hun afwegingen en beslissingen in risicovolle situaties. Wanneer blijkt dat deze werkwijze succesvol is wordt de aanpak uitgebreid. De werkwijze wordt meegenomen in de werkgroep geboortezorg vanuit de gemeente Haarlem, waarin een concrete uitwerking wordt gemaakt van de doelstellingen binnen Kansrijke Start.

Aanpak en activiteiten

In 2019 onderneemt het CJG de volgende preventieve activiteiten (naast het deel dat hierboven in enkele voorbeelden al is aangeduid):

➤ **Preventief (groeps)aanbod**

Triple O staat voor Opgroei- en Opvoedondersteuning en Ouderschapssteun. Het CJG coördineert het preventieve groepsaanbod voor ouders en jeugdigen – volgens de 'preventiepiramide'. Deze piramide onderscheidt preventieve activiteiten op 4 niveaus: van heel algemene, informele en sociale steun tot en met doelgroepgerichte ondersteuning, wanneer bepaalde risico's zijn gesignaleerd.

Tot op heden lag de nadruk binnen Triple O op het aanbod van cursussen en trainingen voor ouders en voor kinderen en jongeren. Dat zijn activiteiten op het 4e niveau (geïndiceerde preventie) in situaties waarin al bepaalde vragen en risico's zijn opgevallen. Dat aanbod wordt deels door externe partijen uitgevoerd en deels door CJG medewerkers en dit zetten we in 2019 voort.

Voor ouders gaat het bijvoorbeeld om het aanbod van Triple P, dat in het vorige jaar verrijkt is met een online variant die ouders op hun eigen tijd kunnen volgen. Ook het onderdeel 'family transitions' is toegevoegd, voor ouders in en na scheiding. Bijzonder van dit programma is dat één ouder er ook aan deel kan nemen.

Specifiek voor jongeren wordt het cursus- en trainingsaanbod ook in 2019 onder de naam Mpower! gerealiseerd. Het aanbod dat in de afgelopen jaren voor hen is opgebouwd voorziet in een behoefte en zetten we grotendeels voort (Kanjerttraining, Rots en Water, Faalangstreductie, Motivatie en Kinderen in Echtscheiding Situaties (KIES)).

In aanvulling op deze activiteiten wordt steeds vaker een maatwerk aanbod gerealiseerd door de CJG coaches, als resultaat van de samenwerking binnen het CJG team en tussen het CJG en bijvoorbeeld de school. Dat kan gaan om een ouderavond of voorlichtingsavond. Vragen die meerdere teamleden in hun werk met gezinnen tegen komen, kunnen soms ook groepsgewijs opgepakt worden. Deze gezinnen komen zo met elkaar in contact, waardoor ook elementen van onderlinge, sociale steun versterkt worden. Dat vergroot de ruimte voor het eigen verhaal en voor

herkenning van en door een ander. Je eigen ervaring kan dan opeens een bron van hulp zijn voor die ander.

Voorbeeld: verbindend communiceren

Veel ouders hebben vragen over de communicatie met hun kind. Zij willen graag een prettiger relatie met hun kind en willen leren hoe ze met bijvoorbeeld boosheid om kunnen gaan. Dat heeft geleid tot ontwikkeling van de cursus 'verbindend communiceren' (op basis van het gedachtegoed van 'geweldloze communicatie' van Marshall Rosenberg. Ouders komen bij elkaar en kunnen ook van elkaar leren. De cursus is in stadsdeel Noord ontwikkeld en wordt in 2019 breder over de stad en in Zandvoort aangeboden.

Voorbeeld: tienermoeders

Het stedelijk jongerenteam experimenteert in 2019 met een werkwijze om de bijna-ouders of jonge-ouders met een belaste voorgeschiedenis met wie zij werken, bij elkaar te brengen en als groep samen met de JGZ steun te bieden. Dat leidt – naar verwachting – niet alleen tot meer ervaren steun voor de betrokken jongeren, maar ook tot een effectieve werkwijze voor het team.

➤ **Zichtbaar aanwezig en makkelijk aanspreekbaar in de wijk.**

Zoals uit het bovenstaande blijkt is de concrete invulling van de preventieve functie per stadsdeel steeds nadrukkelijker onderwerp van gesprek. Dat leidt tot concrete initiatieven, die van gebied tot gebied kunnen verschillen en die een maatwerk-aanvulling opleveren op het preventieve groepsaanbod van Triple O. De gebiedsgerichte samenwerking met partijen in de basisinfrastructuur in het werkgebied krijgt veel aandacht, met als doel om:

- Goed in te spelen op en *gebruik te maken van de mogelijkheden van partners in de wijk*, bijvoorbeeld door contact met een speeltuinvereniging of speelgoedbank.
- *Ondersteuning te bieden aan partners in de wijk* in hun contact met ouders en jeugdigen, vooral wanneer zij zich zorgen over hen maken. Dat gebeurt door bijvoorbeeld als een vertrouwd gezicht aanwezig te zijn bij activiteiten in de buurt waar ouders en/of kinderen komen, zoals in Oost bij Rebus. Ook de initiatieven tot specifieke oudercursussen over communicatie met je kind vallen hieronder.
- Bijdragen aan een *positief pedagogisch klimaat* in de wijk, bijvoorbeeld door ondersteuning van ontmoeting en sociale steun en/of in dat gebied relevante andere thematische activiteiten.

Elk team neemt in zijn jaarplan 2019 activiteiten op die zich richten op preventie.

Voorbeeld: aanwezig zijn in de basisvoorzieningen

Het CJG-team Zandvoort verhuist naar het Pluspunt waar het sociaal wijkteam en veel maatschappelijke organisaties gehuisvest zijn. Daarbij houden we de korte lijnen naar JGZ en GGD in stand. We houden een CJG-sprekruur op een school. Team Zandvoort is vertegenwoordigd in verschillende overleggen, waaronder jeugdoverleg, noodteam, wijkteam, wegwijs en scholen. Kern van deze overleggen is het versterken van samenwerking en realiseren van korte lijnen. Dit gebeurt zowel op casus- als op beleidsniveau.

Voorbeeld: bekend in de ouderkamer op school

CJG coaches zijn geregelde gasten tijdens ouderactiviteiten op school. Er wordt ook informatie over het CJG gedeeld in de weekkrantjes.

Voorbeeld: basisvoorzieningen worden gesteund bij complexe scheidingen

In het kader van een provinciaal project over complexe scheidingen, dat inmiddels is afgerond, zijn binnen het CJG enkele medewerkers geschoold tot (co-)trainer op het gebied van scheidingen. Zij kunnen beroepskrachten in basisvoorzieningen in de wijk op deze wijze ondersteunen wanneer zij met deze problemen te maken hebben.

Voorbeeld: de mama cafés

In een mamacafé (een initiatief van de bibliotheek en de JGZ) wisselen (aanstaande) ouders ervaringen uit over bijvoorbeeld het geven van borstvoeding of andere onderwerpen rondom het ouderschap, opvoeden en opgroeien van hun kind. Een CJG coach neemt ook deel. De ervaring is dat bezoekende ouders ook zonder directe 'opvoedvraag' het gesprek met professionals opzoeken en waarderen.

Voorbeeld: deelnemen aan wijkactiviteiten

In Schalkwijk nemen CJG coaches regelmatig deel aan wijkbijeenkomsten van het welzijnswerk of van zelforganisaties uit de buurt. Daarmee worden zij bekende gezichten en worden de lijnen kort.

Integrale vroeghulp

Binnen Integrale vroeghulp wordt integraal samengewerkt om er voor te zorgen dat in een zo vroeg mogelijk stadium hulp wordt verleend aan kinderen met meervoudige, complexe vragen op meerdere ontwikkelingsgebieden en levensgebieden en aan hun ouders. Sinds 2018 wordt deze hulp georganiseerd vanuit het CJG waarbij de aanpak aansluit bij de eigen kracht en verantwoordelijkheid van ouders en de hulpvraag van kind en ouders centraal staat.

Gezien het op deze leeftijd razendsnel ontwikkelende brein en de invloed hierop van de omgeving, is het belangrijk dat snel de juiste hulp op het juiste moment kan worden ingezet. Een integrale blik en werkwijze zijn van groot belang. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met de netwerken van verloskundigen, kraamzorg en de ziekenhuizen in de regio, in het bijzonder het netwerk voor de ondersteuning van 'kwetsbare zwangeren'.

Bij iedere vraag die binnenkomt en waar problemen zijn op meerdere gebieden, zullen ouders kennismaken met een CJG-coach en een orthopedagoog van de JGZ. Gezamenlijk zal er een vraagverheldering gemaakt worden en daar waar nodig een plan voor een vervolgtraject. De twee professionals zullen samen met ouders en eventuele toegevoegde collega's met aanvullende expertise het plan en traject gaan volgen. Regie ligt bij de ouders en als er regieondersteuning nodig is, kan dat geleverd worden door de CJG-coach die betrokken is.

Gedurende het traject kan er een expertgroep bij elkaar geroepen worden voor advies en/of andere inbreng die nodig is. De expertgroep zal bestaan uit mensen die nodig zijn voor die specifieke vraagstelling en zal dus van wisselende samenstelling zijn. Met deze nieuwe werkwijze beogen we een snellere en meer op maat gesneden aanpak.

Opvang (jonge) statushouders

In 2018 gaan Haarlem en Zandvoort jonge statushouders huisvesten. De inburgering van deze groep vraagt samenwerking tussen meerdere partners, waarin het CJG zal participeren.

We richten ons daarbij op het belang van vroeg contact met deze groep jongeren om te onderzoeken of en zo ja wat voor soort steun zij nodig hebben. Daarnaast is er een groep Eritrese statushouders die al langere tijd in Haarlem woont en waarvoor deze vraag ook nog actueel is. Dit vraagt een andere benadering en het aanbod zal in samenspraak met de doelgroepen ingevuld worden.

3.2 Informatie en Advies

Het Informatie en Adviesteam (I&A) is het middelpunt van het CJG. Het team is op werkdagen tussen negen en vijf uur bereikbaar voor iedereen met vragen over opvoeden, opgroeien of ouderschap, via telefoon en mail. Het team bestaat uit HBO-opgeleide jeugdgeneralisten die goed in staat zijn te luisteren, door te vragen, de situatie in te schatten en te wegen welke vervolgstappen nodig zijn. Dat doen ze ook wanneer de situatie om direct handelen vraagt.

Ouders en jeugdigen voelen zich uitgenodigd om hun vragen op het gebied van opgroeien en opvoeden te stellen en vinden in het I&A-team een goede gesprekspartner. De weg naar passend advies en ondersteuning is kort en eenvoudig. De website van het CJG (bereikbaar via www.cjghaarlem.nl en www.cjgzandvoort.nl) ondersteunt dit. In 2019 zullen we de inhoud van de website verder verfijnen, met name op de volgende punten: de agenda met jeugdactiviteiten van partners in de regio, de zoekfunctie en de informatie over enkele specifieke thema's. In het kader van de ontwikkelingen op het gebied van Integrale Vroeghulp wordt momenteel overwogen of het zinvol is een themapagina over het jonge kind te maken.

Prestatie indicator: aantal (nieuw) bereikte kinderen/ gezinnen en jongeren in 2019: 1600

Prestatie indicator website: aantal (unieke) bezoekers per in 2019: 30.000

3.3 Gezinscoaching

In elk stadsdeel van Haarlem en in Zandvoort is een team CJG coaches beschikbaar voor de ondersteuning van ouders en jeugdigen bij vragen over en problemen met opvoeden en opgroeien. Zij sluiten aan bij en versterken wat ouders en jeugdigen zelf kunnen, samen met hun eigen sociale netwerk. De inzet is dat (meer) gezinnen zich 'competent' voelen in de regie over hun eigen leven en opvoeding.

De CJG coaches zijn HBO opgeleide jeugd-professionals, met de kennis, vaardigheden en mogelijkheden om zelf hulp te bieden, om het netwerk te betrekken of te versterken en om waar nodig rechtstreeks gespecialiseerde hulp te raadplegen of in te zetten. Zij maken gebruik van de richtlijnen voor jeugdhulp en jeugdbescherming (www.richtlijnenjeugdhulp.nl).

De CJG-coaches werken volgens de uitgangspunten van Wraparound care (WAC) op basis van een door het hele gezin (ook als ouders gescheiden zijn) en de andere betrokkenen gedragen plan. Het gaat om de realisatie van goede voorwaarden voor de kinderen om op te groeien en voor ouders om hun ouderschap vorm te geven. De geboden begeleiding kan intensief zijn, met name in gezinnen met veel problemen die werken aan het herstel van zelfregulatie.

Prestatie indicator: aantal (nieuw) bereikte kinderen en gezinnen in 2019: 1350

Het aantal gezinnen en jeugdigen dat ondersteuning krijgt is ieder jaar gegroeid. De contacten met de basisinfrastructuur dragen daaraan bij, evenals de toegenomen naamsbekendheid van het CJG. De teams van gezinscoaches werken nauw samen met het Sociaal Wijkteam, met de jeugdgezondheidszorg en met andere partijen in hun gebied.

Aansluiting bij het onderwijs

Een goede aansluiting bij het onderwijs en de daarin aanwezige zorgstructuur is cruciaal. We zijn inmiddels aan alle scholen in het werkgebied verbonden, ook aan de integrale kindcentra (IKC) en de internationale schakelklas (ISK). Uiteindelijk doel is het voorkomen van schooluitval en thuiszittersproblematiek.

De impulstrajecten zijn erop gericht om de kernteams, bestaande uit school, GGD, leerplicht, samenwerkingsverband Passend onderwijs en CJG te versterken. Doel hiervan is het versterken van de samenwerking en de mogelijkheid om samen met de ouders en het kind tot een gedragen plan te komen. De transformatie bestaat eruit dat we niet samen naast elkaar, maar daadwerkelijk met elkaar werken. We vullen elkaar niet alleen aan, maar versterken elkaar ook. In het PO is hierop ingezet door op zes scholen een traject te starten. De evaluatie heeft succesvolle resultaten opgeleverd. De leden van het kernteam weten elkaar sneller en beter te vinden en zijn niet alleen beter in staat om inhoudelijk met elkaar het gesprek aan te gaan, maar ook de onderlinge samenwerking en afstemming op professionele wijze met elkaar te bespreken. Voor het lopend schooljaar is de planning om dit traject nog op 20 scholen te starten. Daarnaast wordt er aandacht besteed aan de borging. Dit is een intensief traject. Zowel de begeleiding van het impulstraject als de uitvoering van de trajecten op school. Dit is tijdsintensief. Er is een voorstel gemaakt, waarin een procesbegeleider vanuit het CJG deze trajecten op de scholen gaat begeleiden. De consultants en coaches houden hun rol, maar de procesbegeleider werkt overkoepelend.

Voor het VO geldt dat we een vergelijkbaar traject willen starten. Hierbij zijn er in eerste instantie nog een aantal vragen te beantwoorden, bijvoorbeeld ten aanzien van de positie van het schoolmaatschappelijk werk en het feit dat het wijkgericht werken soms botst met het regionale karakter dat een school heeft. In het kader van de transformatieagenda willen we hier zoeken naar oplossingen, om alle kinderen de kans te bieden zich te ontwikkelen. Uiteindelijk willen we ook hier de kernteams versterken met hetzelfde doel als in het PO.

Gezinsopvang Velserpoort

In Velserpoort verblijven 25 gezinnen met samen 35 tot 40 kinderen. Zij zijn door economische omstandigheden dakloos geraakt en hebben geen netwerk om op terug te vallen. De gezinnen zitten er dicht op elkaar en het stressniveau is hoog. Het CJG en het Sociaal Wijkteam (SWT) in Noord bieden deze gezinnen samen ondersteuning aan. Wanneer een gezin nieuw binnenkomt sluiten het SWT en het CJG beiden aan bij het start/intakegesprek. Zo kan worden bekeken welke ondersteuning nodig is. Indien er hulpvragen voor het CJG uit naar voren komen, neemt het CJG dit deel van de begeleiding op zich. Per jaar gaat het om ongeveer 50 intakes en begeleidingstrajecten. De begeleiding is intensief. Doordat het CJG veel aanwezig is op de Velserpoort kunnen coaches ook

intervenieren tussen ouders en kinderen wanneer de situatie hier om vraagt. Een deel van de begeleiding organiseren we groepsgericht (met behulp van Triple P en Verbindend Communiceren"). Het collectieve aanbod richt zich met name op het omgaan met elkaar en met stress. Hoewel de hulp door het CJG en de SWT in de Velserspoort hoog gewaardeerd wordt, geven de medewerkers ook te kennen dat de basisvoorwaarden beperkt aanwezig zijn en de hulp kunnen belemmeren. Zij dragen graag bij aan de verdere verbetering van deze voorwaarden, in aansluiting op de initiatieven van de Haarlemse gemeenteraad op dit gebied.

(Preventief) handelen met betrekking tot kindermishandeling en huiselijk geweld

Kindermishandeling en huiselijk geweld dragen enorm bij aan het beroep dat op de (jeugd)hulpverlening wordt gedaan. In 2019 besteden de aandachtfunctionarissen kindermishandeling en huiselijk geweld van het CJG aandacht aan de vernieuwing van de meldcode waartoe op landelijk niveau besloten is. Dat doen we samen met partners, zoals het SWT, de Jeugdgezondheidszorg en Veilig Thuis.

Samen met het primair onderwijs wordt, in het kader van het impulstraject, voor iedereen inzichtelijk gemaakt hoe te handelen bij vermoedens van kindermishandeling en/of huiselijk geweld.

Beschermingstafel (BT)

De Beschermingstafel richt zich met name op de bepaling of een gezin nog in een vrijwillig kader geholpen kan worden of dat een maatregel aangevraagd moet worden en dus onderzoek door de Raad van de Kinderbescherming nodig is om een kind een veilige ontwikkeling te bieden. Ouders en jeugdigen krijgen de mogelijkheid om daarover hun verhaal te doen. Dat is een belangrijk moment omdat de hulp een beter vervolg kan krijgen wanneer er afstemming heeft plaats gevonden met alle betrokkenen.

Het CJG levert vaste deelnemers aan het wekelijkse overleg van de Beschermingstafel en verzorgt het (inhoudelijk) secretariaat. Het secretariaat is de toegang tot beide tafels, IJmond en Zuid-Kennemerland. In- en externe partijen kunnen hier informatie inwinnen met betrekking tot de werking en werkwijze van beide tafels. Het secretariaat verzorgt ondersteuning bij interne (CJG) of externe inbrengers bij het invullen/tot stand komen van het formulier Verzoek Tot Bespreking (VTB). Andere inbrengers dan het CJG kunnen zijn, in willekeurige volgorde: Integrale Crisis Dienst (ICD), Kenter, Opvoedpoli, SIG, Lijn5, De Jeugd- en GezinsBeschermers, Lucertis.

Er is frequent overleg met de voorzitter. Screening van de inbreng op volledigheid en het vaststellen van de agenda's zijn belangrijke onderwerpen in dit overleg. De poule van deelnemers van de diverse organisaties wordt ingezet in beide tafels en bij ziekte en vakantie vervangt men elkaar om zo de continuïteit te garanderen.

Prestatie indicator: per kwartaal geeft de outputlijst informatie over inbrenger, woonplaats en aanwezigheid van jeugdige en ouder(s) en vervolg.

Veilig Thuis en Multidisciplinair Centrum Kindermishandeling (MDCK)

De vernieuwde meldcode kindermishandeling vereist dat bij een vermoeden van kindermishandeling er consultatie plaatsvindt bij Veilig Thuis. Om als CJG ons werk te kunnen doen is het van belang dat VT deze werkzaamheden goed en op tijd kan uitvoeren. We hebben zowel bij VT als de gemeenten het belang benadrukt van een juiste uitvoering van de meldcode door VT.

We hebben het afgelopen jaar ervaren dat VT onder grote druk staat en gezocht naar een werkproces met elkaar wat voor beide organisaties past. Resultaat hiervan is dat het CJG twee wekelijks naar VT gaat om casussen die 'CJG-waardig' zijn op te halen. Deze werkwijze is prettig en wordt gecontinueerd zo lang dit nodig is.

In situaties van ernstige en structurele onveiligheid worden zaken doorgeleid naar het MDCK. Sinds einde 2016 participeert CJG Kennemerland in de hands-on teams van dit centrum. De hands-on teams zijn vaste teams van hulpverleners en artsen met een verschillende achtergrond en van verschillende organisaties.

We werken aan duidelijke werkafspraken, die de partners in het MDCK voldoende steun bieden om de gezinnen met deze zware problematiek te kunnen begeleiden naar duurzame veiligheid.

Er zijn in het afgelopen tijd situaties geweest die tot uiting brengen dat de samenwerking onder druk staat, bijvoorbeeld omdat afspraken onvoldoende worden nageleefd of de coördinatie binnen het MDCK soms te wensen over laat. Zowel op managementniveau als op bestuurlijk niveau is hier

overleg over, ook de gemeenten zijn hierbij betrokken. Er is een procesregisseur aangesteld die op de werkvloer orde op zaken moet stellen, in samenspraak met alle partijen. Het doel is om gezamenlijk oplossingen te vinden zodat het MDCK haar werk goed kan blijven doen.

Integrale Crisisdienst (ICD)

In de loop van 2018 is de integrale crisisdienst (ICD) van start gegaan. De crisisdienst kan tot maximaal 72 uur eerste inzet doen en draagt dan een gezin over. Dit zal veelal aan een jeugdhulpaanbieder zijn, tenzij de inschatting is dat de situatie van het gezin met enkele gesprekken in het vrijwillig kader te normaliseren is. In dat geval is het CJG de aangewezen partij, gelet op onze expertise en wijze van organiseren. Dit vraagt nog een verdere uitwerking door partijen, waarbij ook de gemeente betrokken is. Dit is een onderdeel van het regionale transformatieplan.

Samen werken aan veiligheid

Op regionaal niveau loopt vanaf mei 2017 de pilot 'samenwerken aan veiligheid'. Hierin werken gemeenten, CJG, De Jeugd- en Gezinsbeschermers (JGB), de William Schrikker Stichting (WSS), de Raad voor de Kinderbescherming, VT en het MDCK intensief samen. Deze pilot is actief in de gemeenten Velsen en Beverwijk en Haarlem. De pilot loopt tot en met 2018, het vervolg is afhankelijk van de gemeentelijke besluitvorming in het najaar van 2018. In onze begroting is hiervoor enige ruimte opgenomen.

3.4 Jongerencoaching

De opgave van het jongerenteam is om ervoor te zorgen dat ook jongeren vanaf 15 jaar tijdig goede ondersteuning aangeboden krijgen. Zij zijn vaak minder gebonden aan hun eigen wijk of woonplaats en laten zich minder makkelijk 'vinden' via hun ouders en gezin. Een speciaal belang is dat jongeren met een geschiedenis in de jeugdhulp, die minder vanzelfsprekend kunnen terugvallen op ouders, familie en een sociaal netwerk, ondersteund worden in hun volwassenwording. Voor het welslagen van de transformatie jeugd is het nodig dat deze 'kinderen met volwassen problemen' goed geholpen worden ongeacht het wettelijk kader waarin zij gezien hun leeftijd vallen. Extra aandacht is er voor jonge statushouders. We verwachten daardoor een toename van het aantal jongeren dat een beroep op begeleiding van het jongerenteam doet.

Het team jongerencoaches werkt vanuit dezelfde basisprincipes als de gezinscoaches. Zij zijn gekoppeld aan middelbare scholen en aan het Middelbaar Beroepsonderwijs (MBO) en werken samen met jongerenwerk en jongerenvoorzieningen. Daarnaast levert het stedelijk team inzet ten behoeve van de jongeren-wijkaanpak in Schalkwijk. De begeleiding is praktisch (gericht op inkomen, dagbesteding of huisvesting) en coachend (gericht op motivatie, relaties en zingeving).

Vanwege de problematiek van jongeren die zwervend zijn, is de samenwerking met de Brede Centrale Toegang (BCT) en met Spaarnezicht intensief. Een CJG-coach legt direct wanneer het recht op maatschappelijke opvang is vastgesteld contact en dat contact loopt ook na de periode van verblijf in Spaarnezicht zo nodig door. Extra aandacht zal uitgaan naar de toeloop van dakloze jongeren waarvoor het recht op opvang niet goed kan worden vastgesteld maar die toch begeleiding nodig hebben.

Op het terrein van jongerenhuisvesting hebben wij ons tot doel gesteld dat iedere kwetsbare jongere met een woonvraag binnen zes maanden passende huisvesting met begeleiding en voorwaarden heeft. Daarvoor hebben wij de bestaande mogelijkheden en kansrijke initiatieven in beeld gebracht. Waar we kansen zien om huisvesting voor jongeren te creëren nemen we het initiatief om concrete afspraken te maken. Een voorbeeld is de particuliere voorziening aan de Jan Gijzenkade waar vier jongeren wonen met begeleiding van het CJG. Tevens willen we onderzoeken of de aansluiting bij de zogenaamde contingentenregeling helpend is om onze doelstelling te realiseren. Onze wens is om enkele ééngesinswoningen te kunnen benutten voor drie of vier jongeren per woning.

Jongeren met complexe vragen kunnen terecht bij de Jeugdcirkel, een verband van een grote groep jeugdpartners, zodat zij de overgang van 18- naar 18+ ondersteund door een gedragen plan kunnen maken.

Met *Transferium* is afgesproken dat al bij plaatsing van een jongere het eerste contact wordt georganiseerd. Dat gebeurt via Skype: het CJG neemt langs die weg deel aan overleg met *Transferium* en de jongere en zo kan meteen bekeken worden of het CJG betrokken dient te worden of mee kan denken.

We komen met een separaat projectvoorstel voor de implementatie van het Toekomstplan, als uit de evaluatie van de pilot over 2018 blijkt dat dit een succesvolle aanpak is

Prestatie indicatoren: aantal (nieuw) bereikte jongeren in 2019: 250.

JIM

Voor jongeren is het belangrijk dat zij hun netwerk verstevigen en mensen die belangrijk voor hen (kunnen) zijn bij hun leven en ontwikkeling betrekken. In dat licht is een begin gemaakt met de zogenaamde 'JIM' aanpak. JIM staat voor 'Jouw Ingebrachte Mentor'. Het is de oom, zus, tante of buur die een jongere vraagt om hem of haar te ondersteunen in het doorbreken van de aanhoudende conflicten thuis. Deze JIM treedt op als vertrouwenspersoon en ambassadeur van de jongere. De eerste trainingen hebben plaatsgevonden. In 2019 dragen we er zorg voor dat het geleerde blijvend in de praktijk gebracht wordt door de getrainde medewerkers.

3.5 Regie-ondersteuning

Het CJG is er op gericht dat mensen eigenaar blijven van hun eigen situatie, in welke omstandigheden ze zich ook bevinden. Daarvoor kan het nodig zijn dat er iemand (tijdelijk) naast hen gaat staan en ervoor zorgt dat het eigenaarschap op de juiste plaats blijft of komt. We maken daarbij onderscheid tussen regie en regie-ondersteuning:

- Regie: het vermogen van een persoon om zelf te bepalen op welke wijze hij zijn leven inricht en hoe de hulp bij eventuele hulpvragen wordt ingevuld.
- Regieondersteuning: de regie ter ondersteuning van en in aanvulling op de regie van een persoon of huishouden in die specifieke situatie op basis van een door alle betrokkenen gedragen plan

Regieondersteuning is feitelijk geen aparte taak maar een onderdeel van het werk van de CJG coach. Omdat de invulling van deze ondersteuning voor zoveel partijen van belang is hebben we deze in de afgelopen jaren verder uitgewerkt. In 2018 was de concrete toepassing in het werk een belangrijk thema, zowel voor het CJG als voor de Sociaal Wijkteams, waarmee we daarin intensief samenwerkten. Voor die ondersteuning zijn '10 gouden regels' afgesproken die zowel binnen het CJG, als binnen de Sociaal Wijkteams als binnen de gemeente in de praktijk worden gebracht. In 2019 bouwen we hierop voort.

3.6 Maatwerk en toegang tot specialistische jeugdhulp

Medewerkers van het CJG zijn gemandateerd om namens Burgemeester en Wethouders beslissingen te nemen over de toegang tot specialistische jeugdhulp. Die beslissingen komen veelal tot stand in het directe, begeleidende contact met een gezin maar kunnen ook door medewerkers van het Informatie- en Adviesteam genomen worden.

In de uitvoering van deze taak worden de medewerkers en ook andere verwijzers ondersteund door het ontwikkelde digitale productenboek en de app Hulp in Beeld (zie hieronder).

De meeste toegangsbeslissingen hebben betrekking op de door de gemeenten ingekochte specialistische hulp (Zorg in Natura), maar een klein en belangrijk deel heeft betrekking op de toekenning van een Persoonsgebonden budget (PGB). Toegangsbeslissingen voor PGB worden genomen door CJG coaches in nauw overleg met toegangsspecialisten en, indien noodzakelijk, gedragswetenschappers. Daarnaast ondersteunt CJG administratie het administratieve proces van de PGB door het leveren van de berichten aan de Sociale Verzekeringsbank en de controle op de zorgovereenkomsten.

De Gentiaan

In dit project werken Passend Onderwijs PO, het CJG en de gemeente Haarlem samen om hulp en onderwijs mogelijk te maken voor een groep kinderen die is vastgelopen in het onderwijs en al

geruime tijd 'thuis zit'. Deze kinderen hebben dusdanige zorg en (één op één) begeleiding nodig dat zij niet terecht kunnen in het speciaal onderwijs of een Integraal Kindcentrum. Het gaat om kinderen met ernstige gedragsproblemen en vaak (zeer) agressief gedrag. De belasting kan zo hoog oplopen dat uithuisplaatsing nodig is. De Gentiaan biedt maatwerk per kind: flexibele afwisseling tussen onderwijs, ondersteuning en hulp gericht op de behoefte en mogelijkheden van die dag van een kind. Het CJG levert hiervoor een CJG coach en draagt bij aan de invulling van de achterwacht. Er komt een plan om voor deze kinderen ook een vervolgetraject op het VO te realiseren.

Rondom 18 / Perceel 5

In 2018 is via de aanbesteding van perceel 5 gerealiseerd dat er hulp geregeld kan worden als in een gezin zowel de volwassene(n) als de jeugdigen ondersteuning nodig hebben. CJG en gemeenten hebben gezamenlijk werkafspraken over perceel 5 waarin de samenwerkingsafspraken tussen CJG medewerkers en Wmo consulenten zijn opgenomen, evenals de afspraken over de administratieve afhandeling. Afgesproken is dat er altijd afstemming plaatsvindt tussen CJG en Wmo om te zorgen voor een zorgvuldige afweging. Daarnaast is de administratieve route zo eenvoudig als mogelijk gehouden zodat dubbel werk wordt voorkomen.

Rondom gezinsbegeleiding wordt er intensief samengewerkt tussen CJG, jeugdhulpaanbieders en gemeenten om op basis van praktijksituaties te bepalen in welke situaties gezinsbegeleiding wel of niet het best passende aanbod is. Het aantal instellingen dat ervaring op gaat doen met 'perceel 5' zal in 2019 toenemen en met hen bouwen we een zelfde samenwerking op.

Hulp in Beeld / Plek Vrij

In het nieuwe jeugdstelsel is een belangrijke plaats ingeruimd voor verwijzers naar specialistische jeugdhulp (huisartsen, jeugdartsen, medisch specialisten, CJG-medewerkers, Gecertificeerde Instellingen). In overleg met de cliënten en op basis van hun professionele oordeel stellen zij al dan niet een verwijzing op. Dit vereist naast expertise ook kennis van het beschikbare zorgaanbod. Het CJG heeft in 2018 geconstateerd dat deze informatie voor verwijzers beperkt inzichtelijk is. Dit levert verkeerde verwijzingen op en hoge kosten voor het verzamelen van de noodzakelijke informatie.

Het CJG heeft het initiatief genomen om deze knelpunten in de informatievoorziening van verwijzers aan te pakken door een app te ontwikkelen waarmee deze informatie op eenvoudige en inzichtelijke manier beschikbaar komt. De webversie en de mobiele apps (voor Android en Apple) zijn gelanceerd onder de naam 'Hulp in Beeld Regio Kennemerland'. Hulp in Beeld (HIB) kent de volgende hoofdfuncties:

- Digitaal productenboek: alle gemeentelijk gecontracteerde 2^e lijns jeugdzorg, landelijk, regionaal en vrijgevestigden, gemeentelijke productomschrijvingen, zoekfunctie via route zorgaanbieder of route zorgproduct
- Informatie van zorgaanbieders: aanbieder-specifieke invulling van producten, weblinks naar online informatie over producten (website zorgaanbieder, zorgkaart, etc)
- Expertfunctie: rechtstreeks een vraag stellen aan het CJG I&A team

In 2018 zijn alle CJG-coaches en JGZ-artsen voorzien van HIB. Voor 2019 zetten we in op grootschalig gebruik door huisartsen.

Tevens wordt de functie Plekvrij uitgewerkt. Een goede werking hiervan vereist dat zorgaanbieders doorlopend inzicht kunnen geven of, dan wel wanneer zij ruimte hebben voor nieuwe cliënten. We willen dit samen met een aantal regionale zorgaanbieders verder uitwerken. Op dit moment kunnen wij nog niet goed inschatten welke investering hiervoor eventueel nodig is.

Tot slot zullen we ons ook bezighouden met het verder inrichten van het beheer van Hulp in Beeld. Immers, met het verbreden van het gebruik van Hulp in Beeld (qua aantal gebruikers en functies), neemt ook het belang van het beheer toe. We zullen aandacht schenken aan onder andere het beheer binnen het CJG en het beheer van de technische infrastructuur (hosting).

Vereenvoudiging van het administratief proces via 'blockchain'

Het is de bedoeling dat professionals elkaars kennis en kunde actief betrekken in casuïstiek. Het kan gaan om consultatie op een specifiek kennisgebied, om raadpleging van een critical friend (professionele tegenspraak) in het kader van de toekenning van specialistische hulp of om directe, kortdurende inzet om een situatie goed in te kunnen schatten. Al in 2015 is een begin gemaakt met een overzicht van de bij de diverse organisaties beschikbare experts. Zowel op individueel niveau als

op werkgeversniveau bestaan er belemmeringen die veroorzaakt worden door de complexiteit van de administratieve afhandeling. Individuele professionals ervaren dat de gevraagde bijdrage kleiner is dan de kosten van de administratieve afhandeling. De werkgevers van de zorgprofessionals ervaren hoge administratieve kosten en nemen daardoor geen stimulerende houding aan richting hun medewerkers.

In 2018 zijn we gestart met een onderzoek of en hoe we met behulp van 'blockchain' consultatie en advies kunnen activeren. Blockchain vormt een nieuwe technologie waarmee het mogelijk is om op het moment van de transactie (in dit geval het moment waarop kennis en kunde van een andere professional wordt ingezet) alle randvoorwaarden af te handelen en alle betrokken partijen vanuit het transactiemoment te voorzien van de noodzakelijke (administratieve) informatie.

Uit dit onderzoek is naar voren gekomen dat hier een grote kans ligt, maar dat het ook lastig is om deze concreet beet te pakken. De omvang van het project is vrij groot en de investeringen fors. Een startdocument waarin de toegevoegde waarde van deze innovatie goed zichtbaar wordt, waar de kansen en bedreigingen duidelijk worden en waarin diverse partijen aangeven wat hun rol kan zijn bij de ontwikkeling en exploitatie van de innovatie is in de maak. In 2019 willen wij dit project starten.

3.7 CJG-praktijkondersteuner huisarts (CJG-POH-jeugd)

Huisartsen zijn een belangrijke vertrouwensfiguur voor ouders en jeugdigen. Ze zijn generalisten op het gebied van gezondheid, met een spilfunctie voor gezinnen en een poortwachtersfunctie naar specialistische (medische) zorg.

Sinds de transitie jeugdzorg zijn hun mogelijkheden in de toeleiding naar passende hulp verbreed van alleen de (Jeugd-) GGZ naar ook jeugd- en opvoedhulp en hulp voor kinderen met een beperking. Dat draagt bij aan de toegankelijkheid van jeugdhulp voor ouders en jeugdigen, maar het trekt ook een flinke wissel op de tijd en de expertise van huisartsen. Ruim 40% van alle verwijzingen naar specialistische jeugdhulp loopt op dit moment via de huisarts. Voor de verwijzingen naar de Jeugd-GGZ is dat aandeel nog veel groter: zo'n 80% (CBS Statline, 2016). De huisarts heeft als beroepsgroep dus een groot aandeel in de toeleiding naar jeugdhulp.

Tegelijk geldt dat 'jeugd' voor een individuele huisartsenpraktijk meestal maar een klein deel van het dagelijks werk bepaalt. Het CJG kan voor dat deel een natuurlijke bondgenoot zijn en sinds 2017 zetten we in op een verbinding met huisartsenpraktijken die hen ondersteunt en inspireert. We doen dat door als CJG uren Praktijkondersteuning Jeugd (POH) ter beschikking te stellen aan de huisartsen.

De CJG-POH-jeugd voegt jeugd-expertise toe aan de praktijk en draagt daarmee bij aan een integrale en effectieve aanpak en inzet van passende hulp volgens de uitgangspunten van de transformatie: problematiek normaliseren en hulp dichtbij huis organiseren.

Aan de huisartsenpraktijken wordt de mogelijkheid geboden om een hoog opgeleide jeugdprofessional aan hun praktijk toe te voegen. Het gaat om orthopedagogen en kinder- en jeugdpsychologen, veelal postmaster geregistreerd of bezig met deze registratie. De medewerkers zijn over het algemeen geschoold in CGT (cognitieve gedragstherapie), EMDR en andere laagdrempelige interventies en behandelmethoden. Ze bieden ook psycho-educatie (educatieve en opvoedkundige interventies om te leren omgaan met een beperking of stoornis).

De CJG-POH-jeugd draagt op vier manieren bij aan de huisartsenpraktijk:

- Als onderdeel van de huisartsenpraktijk onderzoeken zij de vragen van het gezin/de jeugdige en bespreken zij samen wat er nodig is;
- Zij bieden kortdurende begeleiding en behandeling;
- Zij leggen contact met het CJG, vragen advies en/of leiden door wanneer gezinsbegeleiding door een coach passend is;
- Ze brengen up-to-date kennis over effectieve interventies en de actuele beschikbaarheid daarvan binnen.

De ervaringen wijzen uit dat binnen de huisartsenpraktijk een breed scala aan vragen gesteld wordt, die voor een groot deel ter plekke kunnen worden beantwoord en dus niet doorverwezen hoeven te worden.

4. Organisatieontwikkeling

De CJG organisatie functioneert volgens een aantal vernieuwende principes, die we essentieel vinden voor de uitvoering van onze maatschappelijke opdracht. Het gaat om zaken als betrokkenheid en beslissingsbevoegdheid bij medewerkers, het benutten van talenten van medewerkers en het stimuleren van voortdurend denk- en maatwerk in het contact met gezinnen en partnerorganisaties. Dé standaard bestaat niet – en dat is goed want elke situatie is anders. Op basis van dat besef blijven onze medewerkers pioniers, die steeds opnieuw verbindingen aangaan om te realiseren wat het gezin nodig heeft en zich verantwoorden op procesniveau: heb ik de stappen gezet die ik als professional moet zetten en die nodig zijn om de kwaliteit te leveren die ons voor ogen staat?

4.1 Cliëntervaringen

Vragen bij start- en afsluiting

Einde 2017 zijn we gestart met de standaard afname van een start- en eindvragenlijst onder ouders die begeleiding van een CJG coach krijgen en onder jeugdigen die ouder zijn dan 12. Zo krijgen we zicht op het ervaren nut van de hulp, de tevredenheid over de begeleiding en de wijze waarop deze is afgesloten. Deze vragenlijsten worden naar de gezinnen gemaïld. Helaas is de respons tot nog toe dermate laag dat op basis hiervan nog geen uitspraken kunnen worden gedaan over de cliënttevredenheid. Dit werkproces zullen we anders inrichten om zo de respons te verhogen.

4.2. De jeugdgeneralist –en kenniskringen

Medewerkers van het CJG zijn jeugdgeneralisten. Zij delen een basis aan kennis en vaardigheden en onderhouden daarnaast een zeker specialisme. Via werkbegeleiding, intervisie en scholing zorgen we ervoor dat de in het CJG vertegenwoordigde jeugdspecialismen actueel en inzetbaar blijven.

Gedeelde basis

We blijven investeren in de scholing van medewerkers in de gezamenlijke CJG basis. Het betreft de principes van Wraparound Care (WAC), de methode samen werken aan veiligheid (SAVE) en Sociale Netwerk strategieën (SNS). Daarnaast blijft veel aandacht uitgaan naar blijvend leren 'on the job' en kritische reflectie op de eigen praktijk. In 2018 hebben we de ruimte voor de inzet van sociale netwerkstrategieën vergroot. In 2019 vraagt dat ook nog actieve aandacht, bijvoorbeeld in de werkbegeleiding door de GW-er, zodat het niet de vraag is of je in een casus de mogelijkheden van SNS inzet maar hoe je dat kunt doen. Samen met de inzet op gedragen plannen ('wij werken altijd met het plan van de mensen zelf') verwachten we daarvan nog een aantoonbare verbetering voor onze cliënten.

Elk team heeft, naast werkbegeleiding, een keer per maand een Methodische Leerbijeenkomst (MLB) waar de praktijk met gezinnen aan de orde komt aan de hand van leervragen van medewerkers en het zogenaamde 'vier-venster-model'. Tenslotte is er ruimte voor intervisie. Gezien de groei van het aantal medewerkers in de afgelopen jaren is voor de uitvoering van werkbegeleiding en MLB's ook iets meer capaciteit GW nodig.

Kenniskringen

Het (jeugd-)specialisme dat elke CJG-medewerker meebrengt, via opleiding en eerdere werkervaring, werd in de eerste jaren met name onderhouden via de band met de moederorganisatie. In de afgelopen periode hebben we werk gemaakt van de ontwikkeling van een aantal 'diepteprofielen': specialismen waarmee medewerkers het generalistische werk met jeugdigen en gezinnen verrijken. In 2018 zijn 10 diepteprofielen vastgesteld en zijn er kenniskringen voor ingericht. De kenniskringen spelen een rol in de overdracht van kennis naar andere collega's in de teams.

De gekozen diepteprofielen zijn:

1. Opvoedkunde (opvoedondersteuning en opvoedhulp)
2. Scheiding
3. Veiligheid en bescherming
4. Geestelijke en sociale ontwikkeling en gezondheid
5. Onderwijs
6. Integrale vroeghulp en gezinnen met een zorgintensief kind
7. Wijkgericht werken, netwerken
8. Jongeren (16-23 jaar)
9. Diversiteit en culturele sensitiviteit
10. PGB en ZIN

Daarnaast richt een groep medewerkers zich op het onderhoud van de generalistische basis en het werk met 'gedragen plannen' en als regieondersteuner.

4.3 Verkenningen in 2019

Enkele vragen en plannen voor doorontwikkeling van het werk en de rol van het CJG worden in 2019 onderzocht op wenselijkheid en haalbaarheid.

Verbinding aan de rechtspraak

Het aantal ouders verwikkeld in een complexe scheiding is gegroeid en niet altijd is er voldoende aandacht voor de belangen van de kinderen. De rechtbank heeft erg veel met deze situaties te maken en schrijft soms ook bepaalde hulp aan de ouders voor, vanuit de wetenschap dat door tijdige begeleiding problemen beperkt of zelfs voorkomen kunnen worden. De rechtbank fungeert daarbij als toegang naar de jeugdhulp.

In de praktijk blijkt dat ouders en jeugdigen niet altijd goed 'aankomen', na een dergelijke aanwijzing door de rechtbank. We denken dat te kunnen verbeteren door vaker aan te sluiten bij een zitting, zodat we ter plekke kennis kunnen toevoegen over in die specifieke situatie passende hulp. Ook verwachten we een gunstig effect van de mogelijkheid om direct 'ons gezicht' te kunnen laten zien aan de betrokken ouders en ook direct praktische afspraken te kunnen maken.

We willen graag in een pilot onderzoeken of dit inderdaad effect zal sorteren en we stellen daarom voor om in 2019 bij een aantal zittingen aan te sluiten om ervaring op te doen en te weten te komen wat wel en niet zal werken.

Opvang na huiselijk geweld

In de opvang van de Blijfgroep wonen vrouwen die uit een gewelddadige relatie komen – vaak met hun kinderen. Het meemaken van huiselijk geweld is een vorm van kindermishandeling, ook wanneer kinderen daar zelf niet direct slachtoffer van zijn geworden. De hulp aan deze kinderen in de voorzieningen van de Blijfgroep wordt momenteel geboden door Altra Jeugdhulp. In 2017 vroeg de raad van Haarlem hier terecht extra aandacht voor. De gemeente is hierover in 2018 in gesprek gegaan met Altra, de Blijfgroep en het CJG. Zij hebben in kaart gebracht hoe de hulp er nu uit ziet, wat daarin de succesfactoren zijn en welke elementen versterking behoeven. Vervolgens heeft de gemeente aan de Blijfgroep gevraagd om het initiatief te nemen voor een traject om deze hulp te realiseren – bij voorkeur samen met de jeugdhulppartijen met wie de gemeenten in de regio een (inkoop)relatie onderhouden. Zij heeft de Blijfgroep ook gevraagd om hier het CJG bij te betrekken met het oog op de toeleiding naar passende zorg. Dit traject start in het laatste kwartaal van 2018 en zal in 2019 tot besluitvorming leiden. Wanneer structurele inzet van het CJG nodig blijkt te zijn vraagt dat enige aanvullende capaciteit van een gedragswetenschapper en van een CJG coach. Het exacte profiel en de omvang van de benodigde capaciteit is op dit moment echter nog niet vast te stellen.

4.4 Tot slot

"Wil je snel gaan, ga dan alleen; wil je ver komen, ga dan samen."

In het hoofdstuk 'De verdere transformatie in 2019' hebben we uiteengezet dat de transformatie alleen slaagt als we werken volgens de principes van 'samensturing'. Het begrip verwijst niet alleen naar de benadering die we kiezen in onze samenwerking met gezinnen, maar ook naar de manier waarop we de samenwerking zoeken met andere jeugdpartners en de gemeenten. Samenpraak, transparantie en de gerichtheid op een gezamenlijk doel zijn dan belangrijke sleutelwoorden.

Dit prestatieplan en de resultaten van het CJG kunnen niet los worden gezien van de werking van het hele maatschappelijke veld en specifiek de 'jeugdketen' in al haar verschijningsvormen.

In 2018 zijn we gestart met het creëren van een groeiend draagvlak voor het werken op basis van gedragen plannen, dit zetten we voort in 2019. De komende periode is cruciaal om tot een duurzaam gezamenlijk resultaat te komen. Het realiseren en borgen van de benodigde veranderingen is een continue proces. In 2019 zetten we ons graag in om deze samen met de gemeenten en partnerorganisaties verder waar te maken!

I n v o l g e n d e t a k e n

5. Financiën

Bij het opstellen van de begroting hebben wij als basis de subsidie uit 2018 gehanteerd. Daarnaast is op enkele onderdelen uitbreiding opgenomen. Dit betreft formatie gedragswetenschappers ten behoeve van werkbegeleiding CJG-coaches en inzet in het Blijfhuis; formatie CJG coaches ten behoeve van begeleiding jonge statushouders, Samenwerken aan Veiligheid, aansluiting scholen; formatie secretaris beschermingstafel en een nieuwe functie voor een betere aansluiting met het onderwijs (procesbegeleider impulstraject).

De kosten zijn -meer dan voorgaande jaren- uitgesplitst, zodat beter te volgen is welke kosten voor welk onderdeel gemaakt worden.

De advieskosten zijn kosten voor Clicit, Juniper advies, Human Capital (functiegebouw), Facit (klachtencommissie), Van Doorne advocaten en overige juridische advisering.

Afschrijvingskosten betreffen meubilair, airco, laptops en computers.

De backoffice diensten zijn onder andere kosten voor financiële ondersteuning (debiteuren, crediteuren, opstellen jaarrekening et cetera), HR ondersteuning, vastgoed en facilitaire ondersteuning, monitoring gegevens (dashboards) en kosten voor de directie. Dit is vastgelegd in een document en wordt gecontroleerd door de accountant.

De huisvestingskosten zijn de kosten van het hoofdkantoor (verdeling middels een verdeelsleutel) en de kosten van de decentrale locaties, inclusief schoonmaakkosten, energiekosten enzovoort.

De totale subsidieaanvraag bedraagt € 6.548.499,- . Net als vorig jaar is de verdeling als volgt:

Haarlem	90,49%: € 5.925.737,-
Zandvoort	9,51% : € 622.762,-

De begroting voor 2019 ziet er als volgt uit:

	Aantal	Contract FTE	Eenheid	Jaar
Kosten				
Medewerker I&A team	6,29		FTE	€ 427.262
CJG-coaches	46,93		FTE	€ 3.297.407
Specialist Toegang	0,89		FTE	€ 64.249
Gedragwetenschapper	3,50		FTE	€ 293.076
Gedragwetenschapper/POH Jeugd	5,00		FTE	€ 418.681
Coörd. Opvoed- en opgroei-onderst. (Coördinator groepsa	0,78		FTE	€ 56.219
Administratie medewerker	0,89		FTE	€ 50.551
Managementassistente	0,89		FTE	€ 47.425
Medewerker PR, Comm en Fondsverwerving	0,89		FTE	€ 55.735
Manager CJG-coaches	3,00		FTE	€ 299.776
Manager kwaliteit en innovatie	0,78		FTE	€ 76.751
Projectmedewerker	0,89		FTE	€ 43.145
Procesbegeleider impulstraject	0,67		FTE	€ 47.080
Secretaris Beschermingstafel	0,60		FTE	€ 40.763
Opbr. Passend Onderwijs	-			€ -51.500
	71,98			€ 5.166.619
Inkoop back office - lonen en salarissen			DVO	€ 204.160
Inhuur personeel (PNIL)	0,45		FTE	€ 25.000
Totaal personeel niet in loondienst	72,43			€ 229.160
Totaal Personeelskosten				€ 5.395.779
Afschrijvingskosten				€ 31.604
Totaal afschrijving mat. Vaste activi				€ 31.604
Opleidingskosten				€ 150.000
Reiskosten				€ 45.500
Personeelskosten overig				€ 9.881
Subtotaal ov. Personeelskosten				€ 205.381
ICT - Kosten hosting				€ 180.159
ICT - Kosten dossier				€ 45.923
ICT - CORV				€ 16.956
ICT - Blockchain				€ 20.000
Kosten productenboek (App) structrueel				€ 6.000
Kosten productenboek (App) incidenteel				€ 16.000
ICT - Overige automatiseringskosten				€ 37.772
ICT - Website (communicatie)				€ 33.036
Organisatiekosten overig				€ 53.875
Subtotaal organisatiekosten				€ 409.720
Advieskosten				€ 131.573
Accountantskosten				€ 31.793
Preventief groepsaanbod				€ 65.000
Pilot samenwerken aan veiligheid - van Montfort				€ 15.000
Integrale vroeghulp				€ 26.000
Tolkinzet				€ 6.000
Huisvestingskosten			M2	€ 152.039
Inkoop back office diensten - materieel			DVO	€ 78.610
Subtotaal overige kosten				€ 506.015
Totaal overige bedrijfskosten				€ 1.121.116
totaal kosten				€ 6.548.499

Bijlage 1: Wraparound Care

Wraparound Care biedt werkzame ingrediënten waarmee een professionele attitude wordt ontwikkeld. Alle medewerkers van het CJG zijn hierin geschoold.

Tien principes

Regie bij het gezin	1. Gezin spreekt zich uit en kiest (vraag gestuurd)
	2. Cultureel bekwaam (culturele diversiteit)
Positief	3. Eigen kracht als basis
Samen	4. In de eigen leefsituatie
	5. Een samenwerking (verantwoordelijkheid)
	6. Netwerkondersteuning (contextgericht)
	7. Op maat (maatwerk)
Binnen kaders	8. Resultaatgericht (planmatig)
	9. Doorzettingsvermogen
	10. Veiligheid

Vijf vragen

Ondersteuning begint bij het vertrouwen in de positieve intenties en krachten van het gezin. Tegelijkertijd is de veiligheid van kinderen essentieel, wat een goed oog vraagt voor risico's op dat gebied. Dat is een spannende combinatie. Ter ondersteuning zijn goede taxatie-instrumenten van belang, evenals de vaardigheid om eventuele risico's bespreekbaar te maken. Uitgaande van de principes 'vraag gestuurd', 'samenwerking' en 'maatwerk' blijft de CJG-medewerker naast het gezin staan, doet hij niets buiten het gezin om en grijpt hij terug naar vijf centrale vragen:

1. Wat wilt u morgen veranderen?
2. Wat moet er veranderen?
3. Hoe gaat u dat aanpakken?
4. Hoe kan ik u daarbij helpen?
5. Wie hebben we nog meer nodig?

Een bloem

Wraparound Care werkt met het symbool van de bloem, met in het hart de cliënt en de CJG-coach. Het beeld van de bloem lijkt voor professionals soms kinderachtig, maar slaat erg goed aan in gezinnen, ook bij kinderen en bij LVB-ouders. Centrale vragen: 'Mag ik samen met u ..'? Wie zijn er belangrijk voor je?



Regie

Wraparound Care gaat er van uit dat de regie bij het gezin zelf ligt, met in verreweg de meeste gevallen iemand naast zich. Het is belangrijk altijd te checken of er in voldoende mate in regie voorzien is en deze ook te waarborgen.

Het liefst is degene die het gezin hierin ondersteunt iemand die dicht bij het gezin staat, zo 'normaal' mogelijk, maar de rol kan ook door een specialist vervuld worden. De vraag is wie de best passende relatie met het gezin – én de competenties – heeft om deze rol te vervullen.

Als regie-ondersteuner houdt de CJG-coach vanuit de positie naast het gezin de voortgang van de hulp in de gaten en stuurt hij deze bij waar nodig. Andere spelers in het gezin worden bij het totaal betrokken, bijvoorbeeld door periodiek netwerk en/of uitvoerdersoverleg samen met het gezin.

Regie-competenties

Het bieden van gezinsbegeleiding volgens de principes van Wraparound Care vraagt om een aantal competenties. Met deze competenties is het mogelijk de rol van 'regieondersteuner' naast het gezin op te pakken.

1. Expert van het gewone leven;
2. Activeren en ondersteunen van cliënten;
3. Gefaseerd werken aan doelen (vraag- en probleemgestuurd);
4. Veranderprocessen structureren;
5. Multi-systemisch werken;
6. Organiseren en aansturen van professionele netwerken;
7. Organiseren van informele netwerken;
8. Grenzen kunnen stellen op basis van juridische kaders;
9. Grenzen kunnen stellen aan ineffectieve hulp.

Ondersteunende methodieken

Om begeleiding volgens de principes van Wraparound Care uit te kunnen voeren, zijn alle medewerkers tevens geschoold in SAVE en in SNS. Op hun beurt baseren SAVE en SNS zich op professionele vaardigheden uit het oplossingsgericht en het motiverend werken.

Om tijdig vindbaar en aanspreekbaar te zijn voor ouders en jeugdigen is een oriëntatie op de leefwereld van gezinnen belangrijk. Behalve de sociale netwerkstrategieën biedt ook de theorie van presentie (Andries Baart) hier handvaten voor. Presentie omschrijft hij als:

"Een praktijk waarin de zorggever zich aandachtig en toegewijd op de ander betreft en zo leert zien wat er bij die ander op het spel staat en die in aansluiting dáárop gaat begrijpen wat er in die situatie gedaan kan worden en wie hij/zij daarbij voor de ander kan zijn. Wat gedaan kan worden, wordt ook gedaan."

Bijlage 2 Regieondersteuning door Sociaal Wijkteam en CJG

januari 2018

De sociaal wijkteams en het CJG zijn er op gericht dat mensen eigenaar blijven van hun eigen situatie, in welke omstandigheden ze zich ook bevinden. Daarvoor kan het nodig zijn dat iemand (tijdelijk) ondersteuning biedt en ervoor zorgt dat het eigenaarschap op de juiste plaats blijft of komt.

REGIE

Het vermogen van een persoon om zelf te bepalen op welke wijze hij zijn leven inricht en hoe de hulp bij eventuele hulpvragen wordt ingevuld.

REGIE-ONDERSTEUNING

De ondersteuning ter bevordering van en in aanvulling op de regie van een persoon of huishouden in die specifieke situatie op basis van een door alle betrokkenen gedragen plan.

10 gouden regels in de regie-ondersteuning door SWT en CJG

De situatie

1. De situatie waar mensen van wakker liggen staat centraal. De medewerker van SWT of CJG onderzoekt wie er betrokken zijn, wie willen dat het beter gaat, wie wakker liggen van de situatie. Dat kunnen ook andere mensen zijn dan professionals en de leden van het sociale netwerk van het gezin. Bijvoorbeeld ouders op school die zich zorgen maken.

Een gedragen plan

2. We werken altijd met het plan van de mensen zelf. De medewerker SWT of CJG organiseert overleg met degenen die nodig zijn om tot een gedragen plan te komen.
3. Alle betrokkenen besluiten samen wat er nodig is om de situatie te verbeteren. Daarna verdeelt men pas de taken. Het plan houdt ook rekening met wat er moet veranderen.
4. De kracht ligt bij het plan. De medewerker SWT of CJG zet zijn professionele mogelijkheden en bevoegdheden daar voor in.

Regie-ondersteuning

5. De medewerker SWT of CJG stemt de regie-ondersteuning steeds af op de situatie in het huishouden/ gezin of van de jongere. De mate van ondersteuning varieert, al naar gelang de situatie op dat moment.
6. De medewerker ondersteunt de betrokkenen om overzicht te houden op de uitvoering van het plan. Bijvoorbeeld door met hen periodiek een uitvoerdersoverleg te organiseren. Wanneer het niet goed verloopt maak je dit bespreekbaar.
7. De medewerker werkt gefaseerd en cyclisch. Niet alles kan tegelijk. Hij schat in welke acties snel moeten, op basis van risico's en kansen. Koers en verloop worden regelmatig geëvalueerd.
8. De regieondersteuning stopt in overleg met alle betrokkenen, wanneer het huishouden/gezin of de jongere weer zelf het overzicht kan houden, wanneer er geen hulpverlening meer nodig is of als de regieondersteuning met instemming van het gezin/ de jongere wordt overgedragen aan een ander.

Waarborgen van regieondersteuning

Soms is het voor een cliënt of voor betrokken derden niet duidelijk of er wel voldoende regie en passende regieondersteuning is. Dan is het de rol van het SWT of het CJG om uit te zoeken:

9. of er sprake is van een gedragen plan;
10. en of er iemand is die de koers en de uitvoering van dat plan samen met het huishouden/gezin/de jongeren in de gaten houdt en zo nodig betrokkenen (weer) bij elkaar roept.

Op basis van dit uitzoekwerk wordt besloten of in deze situatie regieondersteuning nodig is en wie dat het beste bieden kan.

Verantwoordelijkheid

Als professional 'ben' je niet dat huishouden of dat gezin en je hebt dus ook niet alles in de hand. De regieondersteuner neemt wel verantwoordelijkheid voor een duidelijk proces van afstemmen en samenwerken met alle betrokkenen. Alle betrokken partijen zijn verantwoordelijk voor de (kwaliteit van de) door hen geleverde hulp. Zij hebben daarnaast een verantwoordelijkheid om actief mee te denken en oplossingen te bieden bij gesignaleerde knelpunten in de ondersteuning.

Inspectiekader

Het Toezicht Sociaal Domein en het Samenwerkend Toezicht Jeugd brachten in maart 2017 een gezamenlijk inspectiekader uit voor de ondersteuning door wijkteams van kwetsbare gezinnen. CJG en SWT hanteren dit kader.

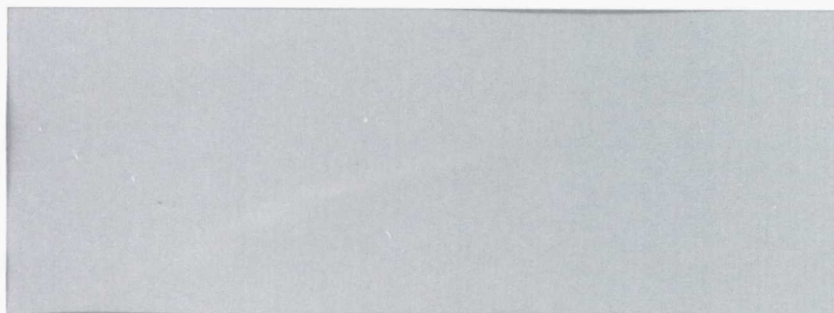
THE UNIVERSITY OF CHICAGO

Bijlage 3: Afkortingenlijst

A		
B	BCT	Brede Centrale Toegang
	BT	Beschermingstafel
C	CBS	Centraal Bureau Statistiek
	CJG	Centrum Jeugd en Gezin
	CFRA	California Family Risk Assessment
	CORV	Collectieve Opdracht routeervoorziening
D	DBC	Diagnose Behandelcombinaties
E		
F		
G	GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
	GI	Gecertificeerde Instelling
H		
I	I&A	Informatie en Advies (team)
	ISK	Internationale Schakelklas
	IVH	Integrale Vroeghulp
J	JGB	Jeugd en Gezinsbeschermers
	JGZ	Jeugdgezondheidszorg
	JIM	Jouw Ingebrachte Mentor
K		
L		
M	MBO	Middelbaar Beroepsonderwijs
	MDCK	Multidisciplinair Centrum Kindermishandeling
	MLCAS	Het registratiesysteem van het CJG
	MPG	Multiprobleem gezinnen
N		
O		
P	PGB	Persoonsgebonden Budget
	PO	Primair Onderwijs
	POH	Praktijkondersteuner Huisarts
Q		
R	RAC	Regionaal Autisme Centrum
S	SVB	Sociale Verzekeringsbank
	SWT	Sociaal Wijkteam
T		
U		
V	VT	Veilig Thuis
	VO	Voortgezet Onderwijs
W	WAC	Wraparound Care
	WLZ	Wet Langdurige Zorg
	WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
X		
Y		
Z	ZRM	Zelfredzaamheidsmatrix
	ZIN	Zorg in Natura



Centrum voor
**jeugd en
gezin**



R

AANGETEKENDE BRIEF

NL frankering betaald 8,40

420gr

D-A-1

PostNL

176353 27-09-2018 18:06

RECOMMANDÉ

NL



3SRPKS247624864

2003PB 511

0010210111M21722H